

UNIVERSITETI I EUROPËS JUGLINDORE

FAKULTETI I GJUHËVE, KULTURAVE DHE KOMUNIKIMIT

MENAXHIMI DHE UDHËHEQJA NË ARSIM

PUNIM DIPLOME MASTER

Tema: “Menaxhimi i mësimiit ‘online’ gjatë kohës së pandemisë ‘Covid – 19’ në Dibër”

Mentori: Prof. dr. Demush Bajrami

Kandidatja: Dashmire Spahiu

Tetovë, dhjetor 2023

PËRMBAJTJA

Lista e tabelave dhe shkurtesave	4
Deklarata e autorësisë.....	5
Falënderime	6
Përmbledhja (abstrakti)	7
Hyrje.....	10
KAPITULLI I.	12
1.1 Rishikimi i literatures.....	12
1.2 Menaxhimi i mësimi online gjatë pandemisë në Republikën e Maqedonisë së Veriut.....	15
1.2.1 Shkolla fillore.....	17
1.2.2 Arsimi i mesëm.....	18
1.2.3 Organizimi i mësimi online në qytetin e Dibrës.....	20
1.3 Sa kanë qenë të përgatitur mësimdhënësit për zbatimin e mësimi online?.....	21
KAPITULLI II.....	22
2.1 Pajisjet dhe platformat teknologjike të zhvillimit të mësimi online.....	22
2.2 Epersitë dhe mangësitë e menaxhimit të mësimi online	23
KAPITULLI III.....	24
3.1 Metodologjia e punimit.....	24
3.2 Lënda e hulumtimit.....	25
3.3 Qëllimi i hulumtimit.....	26
3.4 Hipotezat kryesore të këtij punimi.....	27
3.4.1 Hipotezat gjenerale.....	28
3.4.2 Hipoteza e vecantë.....	28
3.5 Metodologjia e hulumtimit.....	28
3.5.1 Metodot dhe teknikat e hulumtimit.....	29
3.6 Instrumentet e mbledhjes së të dhënave.....	29

3.7 Popullacioni dhe mostra.....	30
3.8 Rëndësia e punimit.....	31
KAPITULLI IV.....	32
4.1 Analiza e dhe interpretimi i rezultateve.....	32
4.2 Rezultatet nga pyetësorët me mësimdhënës.....	33
4.3 Rezultatet nga pyetësorët me nxënës.....	40
4.4 Rezultatet nga pyetësorët me prindër.....	48
4.5 Rezultatet e përgjithshme të intervistës me drejtorët e shkollave.....	55
4.5.1 SHFK “ Penestia” – Dibër.....	55
4.5.2 SHFK “ Said Najdeni ” – Dibër.....	56
4.5.3 SHMK “ 28 Nëntori” – Dibër.....	57
KAPITULLI V.....	58
5.1 Përfundime	58
5.2	
Rekomandime.....	59
Bibliografia	61
Shtojca.....	62

LISTA E SHKURTESAVE

SHMK – Shkolla e Mesme Komunale

SHFK – Shkolla Fillore Komunale

MASH – Ministria e Arsimit dhe Shkencës

OBSH - Organizata Botërore Shëndetësore

LISTA E TABELAVE DHE GRAFIKËVE

Tabela nr.1 Statistika përmbledhëse.....	30
Grafiku nr.1 Si e vlerësoni mësimin online?.....	30
Grafiku nr. 2 Sa keni qenë të kënaqur me nxënësit gjatë mësimin online?.....	31
Grafiku nr. 3 A keni vërejtur gjatë pandemisë simptome psiko – fizike?.....	31
Grafiku nr. 4 A ju preokuponte Covid 19 se çka do të ndodhë në të ardhmen?.....	32
Grafiku nr. 5 Si ka ndikuar Covid 19 në përvojat e juaja emocionale?.....	32
Grafiku nr. 6 A ju është lehtësuar puna gjatë pandemisë apo keni qenë më të ngarkuar?.....	32
Grafiku nr. 7 Cilat janë vështirësitë që kani hasur në marrëdhënie me nxënësit?.....	33
Grafiku nr. 8 Sa kanë qenë të përgatitur mësimdhënësit për mësimin online?.....	33
Grafiku nr. 9 Sa keni arritur të jepni kontributin e juaj online si mësimdhënës/e?.....	34
Grafiku nr. 10 A mendoni se mësimi online të zhvillohet në kohë të pandemisë apo edhe në situata të tjera?.....	34
Grafiku nr. 11 Si e vlerësoni mësimin online?.....	35
Grafiku nr. 12 Cilat ishin vështirësitë që keni hasur gjatë përdorimit të mjeteve teknologjike?.....	35
Grafiku nr. 13 A jeni të kënaqur me mësimdhënësit se si i zhvillonin orët e mësimin online?.....	36
Grafiku nr. 14 Çfarë ju mungonte më shumë nga shkolle?.....	36
Grafiku nr. 15 Sa orë në ditë keni përdorur telefonin gjatë pandemisë?.....	37
Grafiku nr. 16 A keni vërejtur gjatë pandemisë simptome psiko-fizike?.....	37
Grafiku nr. 17 A ju preokuponte Covid 19 se çka do të ndodhë në të ardhmen?.....	38
Grafiku nr. 18 Si ka ndikuar Covid 19 në përvojat emocionale?.....	38
Grafiku nr. 19 Si ishin raportet me familjarët?.....	40
Grafiku nr. 20 A doni të vazhdoni me mësimin online?.....	40
Grafiku nr. 21 Cilat kanë qenë aktivitetet e fëmijëve gjatë pandemisë në kohën e lirë?.....	41
Grafiku nr. 22 Kush ju ka munguar më shumë fëmijëve?.....	41
Grafiku nr. 23 Sa orë mësimi kanë mbajtur fëmijët e juaj gjatë javës online?.....	42

Grafiku nr. 24 Me kë i zhvilloi fëmija juaj aktivitetet edukative?	42
Grafiku nr. 25 Si e perceptoni shkollën në krahasim me kohën para Covid 19?.....	43
Grafiku nr. 26 Çfarë propozoni ju si prindër?.....	43
Grafiku nr. 27 Çfarë mendoni se mund të jetë e dobishme për fëmijën tuaj gjatë Covid 19?.....	44
Grafiku nr. 28 Si ka ndikuar Covid 19 në përvojat emocionale tek fëmijët?.....	44
Grafiku nr. 29 A keni qenë të kënaqur me mësimdhënësit se si i zhvillonin orët e mësimi online?.....	45
Grafiku nr. 30 A mendoni se mësimi online të zhvillohet vetëm në kohë të pandemisë apo edhe në situata të tjera?.....	45

DEKLARATA E AUTORËSISË

Unë Dashamire Spahiu theksoj që punimi i kësaj teme të diplomës që kam zgjedhur është vetëm punimi im dhe atë se asnjë pjesë nga ky punim nuk është kopjuar nga ndonjë punim tjetër i realizuar më parë.

Tema: “Menaxhimi i mësimet ‘online’ gjatë kohës së pandemisë ‘Covid – 19’ në Dibër”

Ky punim është përfunduar në bashkëpunim me stafin akademik të Universitetit të Evropës Juglindore, ku me anë të kësaj deklarate unë konfirmoj që:

1. Kjo punë është bërë tërësisht gjatë kandidaturës sime për diplomim në këtë Universitet
2. Në rast të rishikimit të punimeve tjera shkencore kam atribuar kontributin atyre duke i referuar dhe cituar
3. Kur teza është ndërtuar në bashkëpunim me të tjerët, atë e kam bërë të qartë në këtë punim duke referuar kontributin e tyre
4. Kjo tezë është një raport origjinal i hulumtimit tim e cila është shkruar nga unë dhe nuk është paraqitur në ndonjë punim shkencor ose temë diplome të mëparshme, si brenda ashtu edhe jashtë Universitetit të Evropës Juglindore
5. Në rast të publikimit të temës, afilacioni i temës mbetet në Universitetin e Evropës Juglindore ndërsa para dërgimit për publikun merret aprovim nga mentori i temës
6. Në rast të prezantimit nëpër konferenca vendore dhe ndërkombëtare afilacioni i temës i mbetet Universitetit të Evropës Juglindore

Nënshkrimi :

Data :

FALENDERIME

Njohuritë e fituara gjatë studimeve do t'i pëmbledh në këtë studim me një strukturë dhe qëllim të caktuar, duke i vënë vetes detyrë që të arrij qëllimin tim, të diplomoj në nivelin Master.

Për të arritur deri në përfundimin e kësaj teme të diplomës duhej një përkushtim, kohë dhe përqëndrim dhe këtë nuk mund ta arrija pa ndihmën e atyre që ndihmuan dhe ndanë kohë gjatë këtij rrugëtimi, prandaj dhe me duhet që t'i falenderoj.

Për realizimin e kësaj teme të diplomës falenderoj familjen time të shtrenjtë, sidomos bashkëshortin tim i cili gjithmonë dhe pa hezitim ka qenë i gatshëm të më mbështes moralisht gjatë gjithë kohës së studimeve, për kuptimin e dëshirës sime për të filluar këtë projekt të rëndësishëm dhe mbështetjen e inkurajimin e tij të vazhdueshëm. Fjalët janë të pamjaftueshme për të përshkruar dashurinë e pafund të pakushtëzuar dhe pandërprerë për djalin tim Klit, gjatë gjithë jetës sime dhe veçanërisht gjatë studimeve. Mbështetja e tyre e përditshme më dha forcën për të përfunduar këtë sfidë.

E falenderoj Prof.Dr. Asoc. Demush Bajramin, i cili më ofroi ndihmën e pakursyer profesionale në realizimin e kësaj teme dhe më orientoi të punoj në këtë temë. Unë duhet të falënderoj të gjithë në programin master, veçanërisht profesorët që ligjëruan në këtë program.

Pa ndihmën dhe inkurajimin e individëve të përmendur më lart dhe të kujtdo emrat e të cilëve mund të kisha lënë jashtë padashur, puna për tezën time nuk do të shkonte aq mirë.

Тема: **“Menaxhimi i arsimit fillor dhe të mesëm gjatë pandemisë ‘Covid – 19’ në Dibër”**

Тема: **„Управување со основното и средното образование за време на пандемијата „Ковид-19“ во Дебар“**

Topic: **"Management of Primary and Secondary Education during the 'Covid-19' pandemic in Dibër"**

Përmbledhja (abstrakti)

Pandemia e shkaktuar nga virusi korona, e njohur si 'Covid – 19', solli një realitet të ri në jetën e njerëzve në përmasa globale. E gjithë bota u ballafaqua me të ashtuquajturin 'armik të padukshëm'. Sektori që u prek më shumë nga kjo situatë ishte sektori i arsimit. Për të parandaluar përhapjen e kësaj pandemie, të gjitha vendet e botës mbyllën çdo institucion arsimor. Kështu, qyteti i Dibres rezultoi në mesin e rasteve të para të fillimit të pandemisë në Maqedoninë e Veriut me 'Covid-19'.

Përkrah stresit dhe bllokimit të tërë qytetit për një muaj, duhej realizuar edhe mësimi në distancë, ku përveç pajisjeve teknologjike që duhej të kishte secili nxënës i shkollës fillore dhe të mesme, ishin të nevojshme edhe aftësitë digjitale për të gjithë (nxënës-mësimdhënës-prind), si dhe zbatimi i kësaj mënyre të të mësuarit, e cila kërkonte mbështetje të madhe nga familja.

Situata e krijuar nuk ishte edhe aq e lehtë për arsye se mësimi në distancë nuk ka qenë edhe një punë e lehtë. Është dashur një kreativitet i theksuar nga ana mësimdhënësve që përqendrojnë interesimin e nxënësve tek mësimi. Poashtu, në këtë periudhë nuk është se ka patur edhe aq përpjekje lidhur me trajnimin e mësimdhënësve për përdorimin e teknologjisë informatike dhe për këtë arsye ishte e nevojshme edhe ofrimi i asistencës në çdo kohë.

Më 13 mars 2020, u ndërpre mësimi i rregullt dhe u shpall gjendja e jashtëzakonshme, kurse më 23 mars 2020, sipas Urdhërësës me fuqi ligjore, u vendos që mësimi të mbahet në distancë, përmes teknologjisë informatike, për të siguruar realizimin e procesit mësimor pa praninë e përbashkët fizike të mësimdhënësve dhe nxënësve në procesin mësimor.

Si mjet për komunikimin elektronik, urdhëresa parashikoi platforma të ndryshme me video-konferenca, posta elektronike dhe sisteme të tjera për komunikim. Vendimi se cili prej këtyre modeleve do të ishte më i përshtatshëm për t'u përdorur, i përkiste çdo shkolle veçmas. Prandaj, shkollat kanë mundur të zgjedhin nëse do të përdorin platforma për ta zhvilluar mësimin.

Ky studim shqyrton mënyrën dhe qasjet menaxhuese të mësimin në online si në shkollat fillore ashtu dhe të mesme në periudhën e pandemisë 'Covid-19', në qytetin e Dibrës.

Gjatë hulumtimit, janë përdorur disa pyetësorë, përmes të cilëve është arritur të kuptohet se si dhe sa është realizuar mësimi në distancë gjatë kohës së pandemisë nga ana e mësimdhënësve, nxënësve dhe prindërve. Kështu, rezultatet e hulumtimit tregojnë

pakenaqësinë dhe gjendjen e trazuar emocionale që solli kjo situatë e paparashikuar. Gjithashtu, del në pah edhe problemi që hasën si mësimdhënësit dhe nxënësit gjatë mësimin në distancë, para së gjithash rreth shkathtësive teknologjike, por edhe problemeve me rrjetin digjital të komunikimit.

Fjalët kyçe: 'Covid 19', arsimi fillor dhe i mesëm, mësimdhënia në distancë, qyteti i Dibrës

Abstract

Covid - 19 brought a new reality to people's lives worldwide. In trying to deal with the so-called "invisible enemy", we had different attempts depending on different countries in the world. The sector that was most affected by this situation was the education sector. To prevent the spread of this pandemic, different countries of the world close every educational institution.

My country, such as the city of Dibra, was the source of the beginning of the pandemic in Northern Macedonia, where the first cases of Covid-19 occurred.

In addition to the stress and blockage of the whole city for a month in a row, we also had to face the realization of online learning where in addition to the technological equipment that each student had to have knowledge of digital skills for all (student-teacher-parent) as and the implementation of this type of learning required great support from the family.

This situation was not at all easy because online learning requires an extraordinary organizational energy and creativity that must be at a high level to attract the attention of students. There was also a lack of effort to train teachers in the use of information technology - technical assistance was needed at all times.

After the interruption of teaching, on March 13, 2020 and after the announcement of the state of extraordinary, on March 23, 2020, by Ordinance with the force of law it was determined that the teaching of takes place through distance learning, ie through home learning, using funds for electronic communication, which ensures the realization of teaching without the joint presence physical participation of participants in the learning process, ie tools that enable communication of mutual, reciprocal.

As a means of electronic communication, the ordinance provided for video conferencing platforms, emails and other electronic data exchange and decision systems which of these models would be used was left to each primary school separately. Therefore, the school was given the opportunity to choose whether to use video conferencing platforms and whether he will conduct direct teaching or "teaching" will take place via e-mail, respectively students will receive homework assignments by e-mail electronic or other means of electronic communication, without holding classes in real way. The guideline states that the teacher can

assess the student by asking, tested, but may also use other forms of determination and evaluation of knowledge through electronic means of communication.

The purpose of this study is to examine the management of distance learning in primary and secondary schools during the Covid-19 pandemic during the 2019/2020 school year in the city of Dibra. In this study the research used several questionnaires where the questions were mainly about assessment distance learning during the pandemic by teachers, students and parents.

The results of the research show the dissatisfaction and troubled emotional state that this unforeseen situation brought. Also highlighted is the problem encountered by both teachers and students during distance learning with technological skills as well as the problem with the network.

Key words: Attitudes, challenges, distance learning, online and teach

Абстракт

Ковид-19 донесе нова реалност во животите на луѓето ширум светот. Во обидот да се справиме со таканаречениот „невидлив непријател“ имавме различни обиди во зависност од различни земји во светот. Најпогоден од ваквата состојба беше секторот образование. За да се спречи ширењето на оваа пандемија, различни земји во светот ја затвораат секоја образовна институција. Мојата земја, како што е градот Дибра, беше изворот на почетокот на пандемијата во Северна Македонија, каде се појавија првите случаи на Ковид-19.

Покрај стресот и блокадата на целиот град месец дена по ред, моравме да се соочиме и со реализација на онлајн учење каде покрај технолошката опрема што секој ученик требаше да ја поседува знаења за дигитални вештини за сите (студент- наставник- родител) како и спроведувањето на овој вид учење бараше голема поддршка од семејството.

Оваа ситуација воопшто не беше лесна бидејќи онлајн учењето бараше извонредна организација енергија и креативност кои треба да бидат на високо ниво за да привлечат што е можно повеќе внимание кај учениците. Недостигаше и напор за обука на наставниците за користење на информатичката технологија - техничка помош беше потребна во секое време.

По прекилот на наставата, на 13.03.2020 година и по објавувањето на состојбата на вонредно, на 23.03.2020 година, со уредба со сила на закон е утврдено дека наставата не се одвива преку далечинско учење, односно домашно учење користејќи електронски комуникациски алатки за обезбедување на најдобра реализација на наставата без заедничко присуство физичко учество на учесниците во процесот на учење, односно алатки кои овозможуваат комуникација на меѓусебна.

Како средство за електронска комуникација, уредбата предвидува платформи за видео конференции, електронски пораки и други електронски системи за размена на податоци и одлучување кој од овие модели ќе се користи беше оставен на секое основно училиште посебно.

Затоа, училиштето доби можност да избере дали да користи платформи за видео конференции и дали ќе води директна настава или ќе има „настава“ преку е-пошта, односно учениците ќе добиваат домашни задачи по е-пошта

електронски или други средства за електронска комуникација, без одржување настава во вистински начин. Во упатството се наведува дека наставникот може да го оцени ученикот прашувајќи: тестиран, но може да користи и други форми на определување и евалуација на знаење преку електронски средства за комуникација.

Целта на оваа студија е да се испита управувањето со учењето на далечина во основните и средните училишта за време на пандемијата Ковид-19 во текот на учебната година во градот Дебар

.Во оваа студија истражувањето користеше неколку прашалници каде прашањата беа главно за далечина за оценување учење за време на пандемијата од страна на наставниците, учениците и родителите. Резултатите од истражувањето го покажуваат незадоволството и вознемирената емоционална состојба што ги донела оваа непредвидена ситуација.

Нагласен е и проблемот со кој се соочуваат и наставниците и учениците при учењето на далечина со технолошките вештини, како и проблемот со мрежата.

Клучни зборови: Ставови, предизвици, учење на далечина, онлајн и настава.

HYRJE

Vetë titulli i këtij punimi “Menaxhimi i arsimit fillor dhe të mesëm gjatë pandemisë “Covid – 19’ në Dibër”, shpie drejt një pasqyrimi të menaxhimit të mësimin në distancë në dy shkollat fillore dhe atë të mesme në qytetin e Dibrës, duke nxjerrë në pah përparësitë dhe vështirësitë me të cilat janë përballur këto institucione shkollore në periudhën e pandemisë në realizimin e mësimin në distancë.

Disa vite më parë, Ministria e Arsimit dhe Shkencës nëpërmjet inspektorëve të arsimit filluan të kërkojnë që mësuesit të planifikojnë edhe orët e mësimin me ndihmën e teknologjisë së informimit dhe të komunikimit (TIK), në kurrikulë, afërsisht 25% të numrit të përgjithshëm të klasave që ata japin në vit. Ishte më shumë një kërkesë e bazuar në përpjekje vullnetare sesa një domosdoshmëri. Disa mësues me aftësitë e tyre arritën të integrojnë prezantime në ‘PowerPoint’, ose filma të shkurtër dhe dokumentarë, si pjesë e planeve të tyre mësimore, ku nëpërmjet këtij angazhimi filluan të zgjerojnë aftësitë a tyre digjitale.

Mirëpo, kur ndodhi pandemia, mësimdhënësit si dhe nxënësit thuajse shumë pak ishin të përgatitur për një transferim të plotë në mësimin në distancë. Dibra, e para u gjet në karantinë dhe për dy javë nuk kishte udhëzime se si të vazhdonte mësimi. Më pas Ministria e Arsimit dhe Shkencës udhëzoi që mësuesit të përdorin platforma që janë më komode për të punuar, me synimin për t'u lidhur socialisht me nxënësit. Është hera e parë e një përballjeje serioze me përdorimin e teknologjisë në arsim.

Këtu filluan pengesat, dolën kufizimet dhe çështjet, ku mësuesit filluan të përdorin një sërë mjetesh nga platforma të ndryshme sociale si *Viber*, *Messenger*, etj. Kjo filloi të ndikojë tek nxënësit sepse nuk përdorehin aplikacione standarde dhe ata duhej të përshtateshin me të gjitha llojet e platformave dhe aplikacioneve të ndryshme. Përveç kësaj, ata duhej të kishin telefona inteligjentë me performancë të lartë ose pajisje të tjera për të mbështetur të gjitha aplikacionet, dhe jo të gjithë nxënësit tanë kishin mundësi financiare për ta bërë këtë.

Shumë nxënës përballeshin me probleme të ndryshme për shkak të lidhjes së ulët të internetit, shumë nxënës nga zonat rurale nuk mund të lidheshin fare për shkak të mungesës së lidhjes në internet. Duke qenë se ishte pranverë dhe ftohtë, shumë nxënës raportuan probleme

rreth mospasjes së një hapësire të rehatshme dhe të ngrohtë për të ndjekur mësimet për shkak të vëllezërve dhe motrave të tyre ose që duhej të ndiqnin mësimet në të njëjtën kohë dhe në të njëjtën hapësirë edhe me vëllezërit e motrat e tyre dhe që nuk kishin pajisje të mjaftueshme për ta bërë këtë.

Kështu, që shumë nxënës ndjekin mësimet me gjithë familjarët e tyre në prapavijë sepse nuk kishin hapësira ose dhoma të tjera të ngrohura në shtëpi

Kjo gjithashtu rriti presionin e mësuesve sepse ata tani merren edhe me "mysafirët e paftuar" gjatë orëve të tyre. Një çështje tjetër e ngritur, ishte fakti se mësuesve u mungonte koha private për veten e tyre. Duke punuar nga shtëpia, ata u përballën me një presion të madh jo vetëm për t'u kujdesur për familjet e tyre dhe për të punuar, por edhe për t'iu përgjigjur pyetjeve të nxënësve dhe prindërve të tyre për situatën e paqartë dhe të paparashikueshme pa afat kohor.

Me shumë sakrifica erdhi fundviti me shpresën se viti i ri akademik do t'i gjejë më të përgatitur ose do të ktheheshin në shkolla. Është fjala për vitin shkollor 2020-2021, por kjo nuk ndodhi. Shkolla filloi një muaj me vonesë dhe shumica e shkollave sërish nuk u lejuan të fillonin me prezencë fizike për shkak të rritjes të numrit të të prekurve me 'Covid 19'.

Pandemia ishte shkak që u ngritën shumë debate për cilësinë dhe dobësitë e sistemit arsimor. Ndërkohë, Ministria e Arsimit dhe Shkencës krijoi platformën kombëtare 'Online' për mësimin në distancë, Microsoft TEAMS, e cila do të dështojë shpeshherë gjatë javës së parë të provës. Shumë protesta vazhduan në qytete të ndryshme nga studentë, prindër dhe mësues, por Ministria e Arsimit dhe Komisioni për sëmundjet infektive, i obliguan të gjitha shkollat që t'u binden rregullave të "normales së re".

Problemet sërish mbeten po të njëjtat. Këtu është fjala për internet të dobët, vështirësi për t'u përshtatur me platformën, nxënësit nuk mund të zhvillonin mësimin online për shkak se u mungonin pajisjet apo interneti, nxënësit humbin mësimet për shkak të vëllezërve dhe motrave të tyre më të vegjël që duhet të kujdesen për ta ose u japin përparësi atyre për shkak të mungesës së aparaturave.

Gjithashtu, është hasur në nxënës që nuk ndjekin mësimin ose që e ndjekin atë, por nuk janë aktiv. Prindërit përballen me kosto shtesë për telefonat inteligjentë apo lidhjen me

internetin. Administrata përballet me formularë të rinj për evidentimin elektronik të të dhënave të nxënësve, etj. Mirëpo, pavarësisht të gjitha pengesave dhe sfidave me një menaxhim të përbashkët, është shënuar një përparimi i dukshëm në këtë drejtim.

Dihet që teknologjia nuk mund të zëvendësojë mënyrën tradicionale të shkollimit, por është një alternativë e shkëlqyer kur prania fizike për shkak të një pandemie është e pamundur. Shkrim-leximi digjital është një domosdoshmëri në shekullin e 21-të, por si me të gjitha iniciativat për inovacion në vendet në zhvillim, gjithçka vjen me rezistencë. Nxënësit e sotëm janë një brez i epokës online dhe përshtatja e tyre me teknologjinë vjen natyrshëm për mendimin tim. Si edukatorë të tyre, Duhet ofruar nxënësve më shumë mundësi që ata të përparojnë dhe të vazhdojnë me ritmin e pjesës tjetër.

KAPITULL I

1.1 Rishikimi i literaturës

Mësimi online është një formë e arsimit i cili realizohet përmes teknologjive moderne të komunikimit, me qëllim të të mësuarit e nxënësve të vendosur në vende dhe në largësi të ndryshme jashtë ambientit tradicional të mësimi (klasës). Mësimi online është përdorimi i teknologjisë së avancuar nga ata njerëz dhe u shërben për të mësuar në çdo kohë dhe kudo që ata ndodhen.

“Mësimi online në realitet, natyrisht, kërkon ndihmë nga pajisjet dixhitale si veglat, laptopët, telefonat inteligjentë, kompjuterët dhe forma të tjera të ndryshme të pajisjeve, funksioni i të cilave është sigurisht akses i informacionit universal dhe global.” (Lubis, R., Dewi, R., Sihotang, D. O., & Siburian, P., 2020)

Mësimi online gjithashtu mundëson që nxënësit të mësojnë në klasë dhe në grupe dhe kudo që ata mund të kenë pajisje teknologjike. Është një qasje e re e cila përmban më vete të mësuarit në njërën anë dhe teknologjinë informative në anën tjetër, është një shtrirje e të mësuarit dhe teknologjisë në një vend.

Mësimi online, parashikon që mësuesit me anë të videove-regjistrimeve të shpjegojnë mësimin dhe do të përçojnë informacionet më kryesore dhe më pas do t’ua dërgojnë nxënësve nëpërmjet platformatformave online të komunikimit (WhatsApp, E-mail, platforma online, Facebook, Skype, video etj.) Mësuesit duhet të ruajnë kontakte të vazhdueshme me nxënësit, prindërit dhe të raportojnë hap pas hapi tek drejtorja e shkollës, të japin detyra, të bëjnë ushtrime, lexime plotësuese duke pasur kujdes gjithmonë që të mos mbingarkojnë nxënësit me përmbajtjen mësimore por duke u fokusuar në njohuritë kryesore. Mësimi online mund zhvillohet në mënyrën sinkron ose asinkron.

“Të mësuarit sinkron ndodh në kohë reale, me të gjithë pjesëmarrësit që bashkëveprojnë në të njëjtën kohë, ndërsa mësimi asinkron është i vetë-ecur i cili i lejon pjesëmarrësit që të angazhohen në shkëmbimin e ideve dhe informacioneve pa varësine e përfshirjes së pjesëmarrësve të tjerë në këtë proces në të njëjtën kohë”. (Wordpress.com, 2023)

“Mësimi online në distancë origjinën e tij e ka në mesin e shekullit XIX në Evropë dhe SHBA. Ideatorët dhe zbatuesit e parë të këtij lloji të mësimi, pra mësimi në distancë e përdorën

teknologjinë më të mirë të kohës së tyre, sistemin postar, për të krijuar një mundësi për njerëzit që dëshironin të mësonin, por nuk kishin kushte për të ndjekur shkollat tradicionale.” (Wordpress.com, 2023)

Duhet pranuar një gjë se dikur edhe mësimi me korrespondencë të gjithë atyre që nuk kanë mundur t’i ndjekin mësimet në mënyrë konvencionale (fizike), sidomos grave, në zona më të largëta, ku nuk ka patur shkolla, kjo u bë një mundësi e mirë.

Sot, mundësitë janë të mëdha dhe komunikimi në rrjet, si rezultat i arritjeve teknologjike, e ka bërë të veten.

Janë një sërë platformash të komunikimit që janë përdorur dhe përdoren ende për mësimin online: Google Classroom; Zoom, Skype, E-Mail, Whatsapp etj.

Google Classroom – është një platformë për mësimin online e cila mundëson krijimin e klasave online. Nëpërmjet kësaj platforme mësimeve mund të krijojnë dhe shkëmbejnë përmbajtje mësimore dhe komentimin e detyrave.

Në këtë platformë nxënësit mund të kenë në disponim një material të tërë të mësimeve në Power Point si dhe udhëzime të ndryshme për projekte dhe mësime ndërvepruese. Gjithashtu në Google Classroom mësimeve mund të krijojnë klasa individuale ku mund të përfshihen disa punë organizative si:

1. Detyrat e shtëpisë dhe pyetjet nga ana e nxënësve drejtuar mësimeve
2. Tema të ndryshme dhe njësi të ndryshme
3. Nxënësit kanë mundësi të bashkëpunojnë edhe me nxënës të tjerë
4. Kemi programin e takimeve në Google Calendar
5. Mund të ruajmë dosjet e klasëve që përmban prezantimet dhe projektet e nxënësve
6. Mund të ruajmë materialet mësimore dhe burimet nga interneti
7. Secili nxënës mund të marrë vlerësimet personale nga mësimeve e tyre sa u përket detyrave të

Zoom – kjo platformë është një mjet komunikimi e cila është e bazuar në video konferenca që realizohet kompjuterit ose aplikacionit në celular i cili u lejon përdoruesve takime online.

Kjo platformë mundëson krijimin e një ore mësimore falas duke përfshirë deri në 100 nxënës, gjithashtu mundëson që nxënësit të sinjalizon mësuesin pa folur nëse kanë ndonjë pyetje dhe nxënësi mund të ndërveprojë në një dërrasë virtuale ku mund të bashkëpunojë për projekte, dokumente në ekran e të tjerë. Mangësia e vetme e kësaj platforme falas është se lejon që orët mësimore të jenë vetëm 40 minuta, sidoqoftë një version me pagesë mund ta bënte të mundur heqjen e kufizimit të minutazhit.

Posta elektronike – është një platformë që përdoret për komunikime dhe njoftime nga më të rëndësishmet duke përfshirë edhe ato të drejtorisë së shkollës. I gjithë stafi i shkollës e përdor për të komunikuar njëri me tjetrin dhe me nxënësit edhe pse ato duhet të përdorin edhe platforma shtesë për bashkëpunim me nxënësit. Këtu mund të dërgohen mesazhe edhe me video regjistrime.

Skype – është një ndër platformat më të vjetra për komunikim nëpërmjet videove duke na afroar një komunikim falas që prej vitit 2003. Përdorimi i kësaj platforme është mjaft i lehtë, vetëm duke instaluar aplikacionin në kompjuter apo smartphone dhe duke krijuar një llogari ku mund të lidhen nxënësit lehtësisht me një ose më shumë persona njëherazi. Kjo platformë kudo në botë është mjaft e njohur.

Përparsitë e mësimi online

Sipas disa hulumtimeve të bëra në lidhje me mësimin online ne mund të nxjerrim përparsitë e mësimi online si vijon:

- Përdorimi i teknologjisë informatike na ndihmon që ne të krijojmë dhe bartim të dhëna kudo dhe në çdo kohë
- Mundëson një program dinamik për të krijuar një lidhje në mes të nxënësve dhe mësimeve në mënyrë elektronike
- Platform që në të njëjtën kohë u jep nxënësve dhe shkollës frymë konkurruese me sfidat botërore të kohës përmes informatave që dalin prej kësaj platforme
- Përmison aftësinë digjitale së për nxënësi ashtu edhe për mësimeve

- Mund të rrit punën e pavarur të nxënësve
- Mundëson pasurimin e mësimi online me forma të reja

Mangësite e mësimi online

Përveç përparësive që përmendëm, mësimi online ka edhe mangësitë si vijon:

- Vlerësimi i punës së nxënësve është më i komplikuar meqë nxënësi nuk është afër mësimdhënësit ose përballë dhe në këtë rast mundësia për ndihmë nga dikush tjetër apo kopjimi bëhet më i lehtë
- Për t'u mbajtur disiplina në mësimin online është më e vështirë sepse nxënësi kur është përballë mësimdhënësit është më lehtë që të stimulohet për mësim
- Komunikimi gjithashtu mbetet më zyrtar në këtë proces në mes nxënësit dhe mësuesit, në disa raste mund të krijojë edhe keqkuptime
- Mungesa e komunikimit nxënës-mësimdhënës vetëm për vetëm edhe pse është e domosdoshme
- Mund të ekzistojnë shumë pyetje dhe paqartësi nga nxënësit të pa shpjeguara nga ana e mësimdhënësit
- Ky shpjegim i paqartësive dhe pyetjeve është më i vështirë pasi që si nxënësi ashtu edhe mësimdhënësit kur janë më afër ose përballë njëri tjetrit e kanë më të lehtë të ndërveprojnë me njëri tjetrin
- Planprogramet dhe librat shkollorë nuk janë të përshtatshme për këtë lloj mësimdhënie
- Mësuesit nuk janë të trajnuar se si ta realizojnë mësimin online
- Mungon kontakti i drejpërdrejtë dhe marrja e feedback-ut nga ana e mësimdhënësve për sjelljem e nxënësve të tyre
- Do të ulet ndërveprimi social në mes nxënësve

1.2 Menaxhimi i mësimi online gjatë pandemisë në Republikën e Maqedonisë së Veriut

Veriut

Në Republikën e Maqedonisë së Veriut sfera e arsimit është rregulluar përmes tre ligjeve:

- Ligji i arsimit fillor
- Ligji i arsimit të mesëm dhe
- Ligji i arsimit të lartë.

Në fushën e arsimit fillor dhe të mesëm ekziston Ligji për arsimtarët dhe bashkëpunëtorët profesional për shkollat fillore dhe të mesme, si dhe një sërë aktesh nënligjore (rregullore, udhëzime, etj., siç janë: Rregullorja për Mënyrën dhe Vëllimin e Detyrave të Punës Brenda orëve të punës së mësuesve dhe bashkëpunëtorëve profesional gjatë javës së punës 40 orë, Rregullorja për Organizimin dhe Mënyrën e Realizimit të Mësimi Shtesë dhe Plotësues në Shkollat Fillore, etj.). Pra, korniza aktuale ligjore nuk e “njuh” mësimin në distancë, ose të paktën jo si model të pranuar të nxëniet. Pandemia Covid-19, solli një realitet i ri, ku boshllëku ligjor doli me shumë të panjohura dhe mangësi, i plotësuar me urdhëresa nga Qeveria e Maqedonisë Veriut, në përshtatje për një gjendje të jashtëzakonshme.

Qëllimi i urdhëresave ishte tejkalimi i mangësive që nxorri në sipërfaqe të sistemi arsimor. Këto më tepër ishin përpjekje për t’iu përgjigjur sfidave të momentit. Në situatë pandemie dhe ndërprerjeje të mësimi me prani fizike, tri urdhëresa iu adresuan arsimit fillor, kurse tri të tjera arsimin të mesëm, ndërsa katër u rezervuan për sferën e arsimit të lartë, që kryesisht përfshinin disa aspekte teknike, duke mos përfshirë edhe aq rregullimin e procesit arsimor. Një Protokoll, përcaktonte masat për dhënien e provimeve në institucionet e arsimit të lartë (publik dhe privat), me qëllim mbrojtjen nga pandemia Covid-19. Sa i përket arsimit fillor dhe të mesëm, në ueb-faqen EDUINO (Platforma kombëtare e mësimi, ende nuk është plotësisht funksionale, por ka vetëm udhëzime se si të organizohen aktivitetet digjitale, të paraqitura përmes një video dy-minutëshe, të realizuar nga Qendra për edukim

qytetar. Ekzistojnë video udhëzime të caktuara dhe burime të hapura në ueb- faqe për kuadrin arsimor, por ato janë të pamjaftueshme dhe në përgjithësi u referohen programeve arsimore në gjuhën maqedonase.

Në vazhdim të tekstit, është pasqyruar ajo se si është rregulluar në Maqedoninë e Veriut, mësimi në distancë gjatë gjendjes së jashtëzakonshme të pandemisë. Synimi i këtij punimi, është të vë në dukje problematikat e këtij procesi, me qllim ndryshimin dhe plotësimin e kornizës ligjore ekzistuese për të gjitha nivelet e arsimit, me qëllimin që të vendoset vazhdimësia e mësimi cilësor online.

1.2.1 Shkolla fillore

Më 23 mars 2020, Ministria e Arsimit dhe Shkencës, miratoi një vendim, sipas të cilit mësimi do të mbahet në distancë. Kjo, do të thotë mësim në shtëpi, me ndihmën e mjeteve të teknologjisë digjitale për komunikim pa prani fizike. Ky vendim, parashikoi që si mjet komunikimi të përdoret platforma online me video koferenca, postë elektronike dhe mjete të tjera elektronike për shkëmbimin e informacionit, ku secila shkollë kishte të drejtën të vendoste se çka do të përdorte për të vijuar mësimdhënien në distancë.

Meqë iu dha kjo mundësi shkollave për të zgjedhur se cilën platformë do të përdorin, ato patën mundësinë të përdorin modelin EDUINO, model ky që u krijua nga ana e Ministrisë së Arsimit dhe Shkencës, e cila synoi të rritet në një platformë kolektive ku nxënësit, mësimdhënësit dhe prindët të krijojnë, rishikojnë dhe publikojnë burime dhe materiale të reja. Gjithashtu në këtë periudhë u planifikua të ndërtohet biblioteka e parë kombëtare e materialeve digjitale që do të përdorin nxënësit. Kjo do të thotë që nxënësit detyrat e tyre do t'i marrin në mënyrë elektronike. Gjithashtu, mësimdhënësit vlerësimin e nxënësve e bëjnë duke i pyetur, testuar apo duke përdorur forma të tjera të vlerësimit të njohurive të tyre. Duhet theksuar se vendimi i Ministrisë së Arsimit, 23 mars 2020, në lidhje me procesin mësimor online, u pasua nga një vendim tjetër, më 5 maj 2020, ku u bënë ndryshime lidhur me aspektet formale arsimore, konkretisht në tarifatat e regjistrimit, për regjistrimin e nxënësve në klasëm e parë dhe mënyrën e mbajtjes së provimeve të maturës shtetërore. Me këtë rast, numri i orëve obligative u zvogëluar nga 180 në

160 orë për mësimdhënie në distancë. Këto ndryshime, ishin të vlefshme të zbatueshme vetëm në vitin shkollor 2019-2020. Ndërkohë, Ligji për arsim fillor (17 maj 2020), i përcakton aspektet administrative për zgjatjen e marrëdhënies së punës, qoftë kuadrit mësimdhënës, qoftë administrativ.

1.2.2 Arsimi i mesëm

Urdhëresa me fuqi ligjore për zbatimin e Ligjit për arsim të mesëm, e miratuar më 23 mars 2020, ndjek të njëjtën logjikë të urdhëresës së arsimit fillor. Këtu, nuk parashikohet se çfarë përcakton mjete i komunikimit elektronik, por përcakton se si të vazhdohet procesi i mësimdhënies. Shkollat e mesme fituan mundësinë që të zgjedhin mënyrën e vazhdimin të procesit (duke përdorur një platformë elektronike ose komunikim elektronik). Urdhëresa përcakton edhe procesin e vlerësimit (siç qëndron në Urdhëresën e 13 marsit 2020), për arsimin fillor). Në Urdhëresën e datës 5 maj 2020, u përcaktua fundi i vitit shkollor për datën 10 qershor 2020 dhe 19 maj 2020, për nxënësit e viteteve të fundit të arsimit të mesëm.

Nxënësit e viteve fundit për vitin shkollor 2019-2020, lirohen nga dhënia e maturës shtetërore, maturës shkollore dhe provimeve përfundimtare dhe u jepet diplomë për arsimin e mesëm të përfunduar (vetëm për vitin shkollor përkatës). Dispozitat e tjera të Urdhëresës janë administrative dhe kanë të bëjnë me strukturën organizative dhe menaxhimin e shkollave (funksionet e organeve drejtuese, mandatet e tyre, etj). Edhe Urdhëresa e 17 majit 2020, ka të bëjë me disa çështje administrative-teknike dhe nuk përmban dispozita që mund të lidhen drejtpërdrejt me procesin e mësimdhënies. Urdhëresa me fuqi ligjore nga 17 qershori 2020 gjithashtu parashikon dhënien e mbështetjes financiare, për blerjen e pajisjeve shkollore për të gjithë nxënësit e regjistruar në shkollat e mesme publike, pra ndihma për nxënësit nga familjet me të ardhura të ulëta, dmth që kanë nevojë për mbështetje .

Mbështetja përfshin mjete për nxënësit siç janë: vizatime, mjete për të shkruar, pajisje sportive e të tjera, por nuk mbulon teknologjinë e nevojshme (laptop, tablet, kompjuter, logjistikë IT), të cilat janë të nevojshme për mësimin në distancë. Kjo ndihmë është e njehershme,

mund të përdoret nga shtatori 2020 dhe është 3000 denarë. Duke pasur parasysh këto detaje, është e qartë se një ndihmë e tillë është e pamjaftueshme dhe e papërshtatshme për t'i përmbushur nevojat teknike të reja, tani themelore të procesit të mësimit elektronik. Me Urdhëresën, paraqitja për shfrytëzim të ndihmës financiare kryhet përmes platformës në internet të Ministrisë së Arsimit (për të cilët, madje është e nevojshme të kihen IT pajisje dhe aftësi minimale.

1.3 Organizimi i mësimit online në qytetin e Dibrës

Dibër ose **Dibra e Madhe**, sa i përket kohës së pandemisë Covid – 19, ishte „burimi,, i fillimit të pandemisë në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe këtë sfidë e kaluam me durim dhe sakrificë.

Ishte data 6 Mars 2020, ku u hap lajmi se në qytetin e Dibrës u konfirmuan dy rastet e para me Covid –19 të cilat raste ishin të parat të konfirmuara edhe ne RMV. Ishin dy pleq të cilët sapo ishin kthyer nga Italia ku kishin imigruar fëmijet e tyre. Pasi u kthyen në qytetin e tyre kishin përjetuar simptomat e para të Covid – 19, ku pas disa kontrolleve mjeksore kishin rezultuar si „raste pozitive,, të cilat raste konfirmuan fillimin e pandemisë edhe RMV. Ishte një lajm tepër i trishtuar me aq sa kishim degjuar nëpër medime dhe rrjete sociale. Qyteti u izolua tërësisht për një muaj rrjesht nga të gjitha anët. Ishte një periudhë tepër e trishtueshme dhe e panjohur.

Mësimi këto ditë, prej datës 6 mars mbahej në një trysni dhe frikë pasi që shkollat mund të ishin një qendër infektimi të virusit Covid – 19 . Më datë 13 mars 2020 me urdhër nga MASH, u njoftua që të ndërpritet mësimi dhe të mbyllen shkollat, ndërsa mësimi të vazhdojë online.

Ky vendim për të kaluar në një „normale të re,, ku shkollat të kalojnë në mësimin në distancë, është kritikuar ashpër dhe është vlerësuar si një mënyrë joefektive dhe joproductive të të nxënët dhe të mësimdhënies veçanërisht me nxënësit e shkollave të mesme.

Për këtë vendim që Qeveria e RMV – së, vendosi që shumica e shkollave duhet të fillojnë me mësimin online, por pati shumë rezistencë nga mësuesit, nxënësit dhe prindërit. Kjo situatë krijoi një mjedis të vështirë mësimi dhe mësimdhënie kështu që mësimi vështirë se mund të kishte sukses nëse ka rezistencë për të marrë pjesë dhe për të mësuar. Gjithsesi shkollat ishin të detyruara të fillonin mësimin online përmes një platforme kombëtare online dhe gradualisht nxënësit dhe mësuesit po bënë përpjekje për t'u përshtatur në këtë proces. Sa u përket prindërve edhe ato morrën një përgjegjësi nga ana e tyre për të ndihmuar fëmijët e tyre për mbarëvajtjen e këtij procesi. Nga përvoja ime si prind duke e drejtuar dhe ndihmuar fëmijën në shkollën fillore, mund të theksoj se mësimi online ishte me të vërtetë një risi dhe përgjegjësi për të gjithë ne që ishin të përfshirë në tërë këtë proces.

Ky ndryshim është shumë i rëndësishëm që i ndihmon mësuesit dhe nxënësit të krijojnë një marrëdhënie më të fortë duke lejuar komunikim ndërmjet tyre më shpesh sesa mjediset tradicionale. Kur fëmijët duhet të dorëzojnë detyrat e shtëpisë çdo ditë, mësuesit e tyre jepnin komente brenda një kohe shumë të shkurtër duke u dhënë gjithashtu komente dhe sugjerime ku duhet të përmisohen, të punojnë më shumë ose të kenë bërë një punë të mirë siç thuhet në artikullin - Imazhi i rolit të teknologjisë në Arsim dhe Përditësimi i planit kombëtar të teknologjisë arsimore 2017 se “vlerësimi formues i bazuar në teknologji mund t'u mundësojë arsimtarëve të shohin, vlerësojnë dhe t'i përgjigjen punës së nxënësve më shpejt sesa vlerësimet tradicionale,, (departamenti amerikan i arsimit fq. 60)

Në këtë mënyrë, trekëndëshi prind-mësues-nxënës forcohet për shkak të komunikimit dhe reagimit të vazhdueshëm, por edhe forcon komunitetin e prindërve sepse fjala është për një komunikim të vazhdueshëm se si të ndihmohen fëmijët dhe mësuesit të qëndrojnë në hap me ritmin e ri.

1.4 Sa kanë qenë të përgatitur mësimdhënësit për zbatimin e mësimin online?

Pas vendimit të MASH për vazhdimin e mësimin online ose në distance në fillim kjo për ishte diçka e pazakontë dhe e pamundur që mësimi të zhvillohej në kushte shtëpie pasi që ata e

ndjenin veten të paprgatitur për një proces të tillë. Si fillim, mësimdhënësit duhej të gjenden vetë për mënyrën e komunikimit ose mësimin me nxënësit e tyre. Sfidat e para në këtë proces ishin pajisja e nxënësve me aparate të fuqishme elektronike – adekuade dhe me rrjetin e internetit. Një numër i madh nxënësish nuk ishin të pajisur me mjetet elektronike dhe u mungonte rrjeti në shtëpi. Si fillim, së bashku me stafin pedagogjik u mbledhën të gjithë email – adresat e të gjithë nxënësve për të filluar punën e procesit të mësimin online ose për të vendosur kontaktin me ta. Ishin aplikacionet më të thjeshta me të cilët filloi puna me nxënësit, si: „Viber, Messenger, Email etj. Më pas u bë kyçja në platformën Zoom, që ishte gjithashtu një aplikacion i panjohur edhe për nxënësit.

Puna në Zoom i ngjante një video-konferencës në të cilën dëgjoheshin jo vetëm zërat e nxënësve matanë kompjuterit, të motrave të tyre ose vëllezërve të cilët njëkohësisht mbanin mësimin online, por edhe të familjarëve të tyre të cilët qëndronin me një dhomë. Sipas mendimit tim kjo ka qenë me të vërtetë një nga sfidat e këtij procesi sepse të njëjtin problem e kishim edhe vet në mësimdhënësit duke qëndruar me një ambient me familjarët. Kemi pas raste ku të dy prindërit dhe fëmijët të jenë të kyçur në procesin arsimor. Një tjetër problem ishte edhe paraqitja e nxënësve para kamerave, meqë nxënësit duhet të identifikoheshin me prezencën e tyre por që e kishin të problem.

Pas një periudhe kohore të mbajtjes së mësimin online, MASH solli vendimin për trajnimin e mësimdhënësve nga personat përkatës për aplikacionin Microsoft Teams, i cili ishte një aplikacion mjaft i ndërlikuar dhe i pakapshëm për të gjithë. Si fillim ishte vendosja e orëve mësimore dhe futja e të gjithë nxënësve nëpërmjet email- adresave të tyre.

Kapitulli II

2.1 Pajisjet dhe platformat teknologjike për zhvillimin e mësimit online

Platformat kryesore të komunikimit për mësimin online që janë përdorur nga ana e mësimeve gjatë kohës së Covid – 19 janë Google Classroom ; Zoom ; Skype E-Mail ; Whatsapp

Google Classroom –është një platformë për mësime online që na mundëson klasat në internet. Mundëson që mësuesit të krijojnë dhe shkëmbejnë përmbajtje dhe dokumente përveç krijimit, komentimit të detyrave. Këtu nxënësit mund të gjejnë një arkivë të mësimeve me prezantime në Power Point, udhëzime për mësime dhe projekte ndërvepruese.

Pashtu në Google Classroom mund të krijohen edhe klasa individuale ku mund të përfshihen:

1. Detyrat dhe pyetjet e mësuesve
2. Tema të organizuara në module ose njësi
3. Mundësi për bashkëpunimi me nxënës të tjerë
4. Programi i takimeve në Google Calendar
5. Dosje e klasës që përfshin prezantimet dhe projektet në PowerPoint nga ana e nxënësve
6. Shumë materiale të bashkangjitura mësimore dhe burime nga interneti
7. Secili nxënës mund të marrë përshtypje personale nga mësuesit e tyre në lidhje me detyrat e tyre.

Zoom – platforma Zoom është një mjet komunikimi me video e ngjajshme me Skype. Është një faqe e cila bazohet në video konferenca përmes kompjuterit dhe aplikacion për telefonat celularë që lejon përdoruesit të takohen ose komunikojnë online.

Për mësuesit versioni falas i platformës Zoom ofron mundësi për krijimim e një ore mësimi deri në 100 nxënës dhe i lejon nxënësit të sinjalizojnë mësuesin pa fjalë nëse ata kanë një pyetje, i lejon nxënësit të ndërveprojnë në një dërrasë virtuale (whiteboard), dhe të bashkëpunojnë në projekte duke bërë shënime në dokumente, në ekranet e nxënësve të tjerë. Një kufizim i versionit

falas të platformës Zoom është sepse ajo lejon që orët e mësimit të jenë vetëm 40 minuta. Sidoqoftë, një version i tillë me pagesë i Zoom mund të mundësojë edhe heqjen e kufizimit prej 40 minutash për një takim.

Posta elektronike – mund të përdoret për komunikime dhe njoftime kryesore duke përfshirë edhe ato të udhëheqësisë së shkollës. Stafi gjithashtu duhet të përdor email adresat për të komunikuar me njëri- tjetrin, por edhe në komunikimin me nxënësit megjithëse duhet të përdorin platforma të tjera (shtesë) për të bashkëvepruar me nxënësit e tyre. Në disa raste, mesazhet mund të dërgohen me email si video regjistrime.

Skype - Një nga platformat më të hershme që e transformoi komunikimin me video duke ofruar komunikim falas që nga viti 2003. Për ta përdorur nxënësi këtë platformë i mjafton të instalojë aplikacionin në kompjuter apo smartphone dhe duke krijuar një llogari ai mund të lidhet lehtësisht me një apo disa persona njëherazi. Kjo platformë është e njohur kudo në botë.

2.2 Epërsië dhe mangesitë e menaxhimit të mësimit online

Të mësuarit online është gjithashtu një risi edhe për mësuesit të cilët janë në “krye të detyrës”, nëpërmjet këtyre pajisjeve teknologjike.

Përparësitë në Mësimin Online:

- Përdorimi i teknologjisë, për të mësuar, për të krijuar dhe për të bartur të dhëna kudo dhe në çdo kohë.
- Mundësia për mos-pagesë të ambientit ku mësohet, hapësirës shkollore, dhe infrastrukturës gjithashtu.
- Është një program dinamik i të mësuarit që krijon një lidhje në mes të nxënësve dhe profesorëve në mënyrë elektronike.
- Komponentë shtesë e cila u jep nxënësve dhe shkollës gjithashtu frymë konkurruese me sfidat botërore përmes informatave më të reja që dalin prej kësaj platforme.
- Përmirëson aftësitë digjitale të pjesëmarrësve.
- Rrit punën e pavarur tek nxënësit.
- Mundëson edhe pasurimin e procesit mësimor me forma të reja (video)

Mangesitë e Mësimit Online:

- Vlersimi i punës së çdo nxënësi është me i koplikuar pasi që nxënësi nuk është afër (përballë) mësime dhënësit dhe mundësia e tij për ndihmë nga dikush apo kopijim bëhet më e lehtë.
- Disiplina në mësim vështire për t'u rruajtur, pasi që nxënësi kur është afër mësuesit e ka më të lehtë të stimulohet për në mësim.
- Komunikimi mes nxënësit dhe mësuesit mbetet më zyrtar sepse ndryshe mund të krijojë keqkuptime.
- Moskomunikim i nxënësit me mësuesin vetëm për vetëm gjë që është shumë e domosdoshme.
- Kemi shumë paqartësi dhe pyetje nga nxënësit të pa shpjeguara nga ana e mësuesit.
- Shpjegimi në lidhje me paqartësitë dhe pyetjet e nxënësve është më i vështirë pasi që nxënësit dhe mësuesit kur janë afër njëri tjetrit e kanë më të lehtë të ndërveprojnë me njëri- tjetrin.
- Librat dhe kurrikulat aktuale nuk janë të përshtatshme për këtë lloj mësime dhënie.
- Mësuesit nuk janë të trajnuar të bëjnë mësim online.
- Humb kontakti i drejtpërdrejtë dhe marrja e feedback-ut të mësuesve për sjelljen e nxënësve.
- Ulet ndërveprimi social mes nxënësve.

Kapitulli III

3.1 Metodologjia e punimit

Me zhvillimin teknologjik të shoqërisë, rëndësia e arsimit po rritet, gjë që bëhet kusht për mbijetesën dhe përparimin e shoqërisë moderne. Nevoja që aktivitetet edukative të realizohen pavarësisht kohës dhe vendndodhjes po bëhet gjithnjë e më e theksuar.

“...Zhvillimi i edukimit elektronik nxitet nga arritjet e shkencës dhe teknologjisë, si dhe nga ndryshimet e ndryshme sociale dhe ekonomike. Nevojat e shprehura për të arritur një gjithëpërfshirje më të madhe, akses më të lehtë në mësimdhënie (fleksibilitet në organizim, plotësimi i nevojave arsimore në zonat rurale, etj.), për të ngritur nivelin e efikasitetit (shërbim më i mirë për të njëjtin) dhe rritja e aftësisë së nxënësve për të mësuar në mënyrë të pavarur me qëllim të përvetësimit më efikas të njohurive të reja inicon zhvillimin e e-edukimit... “- (Komisioni Evropian, 2014).

“...Mësimi elektronik shpesh shoqërohet me termin "mësim në distancë" dhe përdoret në kombinim me mësimin tradicional, i quajtur Blended Learning...”- (Hoic-Bozic et al., 2009).

“...Arsimi në distancë është një nga format e e-edukimit. Sistemi në të cilin mundësohet ndërveprimi ndërmjet nxënësve dhe mësimdhënësve, të cilët janë të ndarë në hapësirë, është edukimi në distancë. Pavarësisht ndarjes hapësinore, ekziston një komunikim i dyanshëm ndërmjet pedagogëve dhe studentëve, i cili duhet të mbështesë dhe lehtësojë arsimin...” - (Stojanović et al., 2019).

3.1.1 Qasja e hulumtimit:

Për nevojat e hulumtimit u zhvilluan fokus grupe, intervista dhe pyetësorë ku qëllimi kryesor ishte marrja e mendimeve të mësuesve dhe stafit të ngarkuar me çështjet administrative në shkollat fillore dhe të mesme nga ata që ishin të përfshirë drejtpërdrejt në zbatimin dhe realizimin e mësimin në distancë. Hulumtimi u organizua në tre shkolla, nga të cilat dy fillore dhe një të mesme kryesisht në qytetin e Dibrës

Ky studim ka përdorur dizajnin hulumtues kualitativ. Për të eksploruar ndikimin e rrethanave COVID-19 (p.sh.: distanca fizike dhe mbyllja e shkollës) tek mësuesit, prindërit dhe fëmijët, është përdorur qasja kërkimore përshkruese.

3.1.2 Pjesëmarrësit: Për mbledhjen e të dhënave janë përdorur pyetesore te strukturuar per nxënës, prindër, dhe mësime. Në studim kanë pasur drejtë pjesëmarrjeje të gjithë mësime, nxënës dhe prindërit, të cilët në kohën e intervistimit ishin të përfshirë ose kishin fëmijë në kuadër të institucioneve të arsimit klasave 1-9, dhe të arsimit të mesëm në qytetin e Dibrës së Maqedonisë së Veriut.

Për këtë punim është përdorur mënyra e hulumtimit nëpërmjet pyetësoreve sepse të anketuarit mund të ndjehen më të lirë për të dhënë mendimin e tyre.

Me këto pyetësore janë anketuar 116 mësime, 215 nxënës dhe 90 prindër në Shkollën e Mesme Komunale „28 Nentori“, - Diber, Shkolla Filllore Komunale „Penestia“, - Diber, Shkolla Filllore Komunale „Said Najdeni“, - Diber.

3.2 Lënda e hulumtimit

Nëpërmjet edukimit në distancë ku nxënësit dhe mësuesit i bashkon teknologjia, komunikimi nxënës-mësues ndodh në kohë reale, ku mësuesi shpjegon, plasoj informata të drejtpërdrejta, ofron dhe detyra, pret përgjigjenga nga ana e nxënësve dhe të gjitha këto janë indikatorë që mësimi virtual të jetë i realizueshëm si formë e mësimi me dobi të veçantë sidomos në kushte emergjente.

Mësimi në distancë gjithashtu ka ndikuar te mësime në ndryshimin e përdorimit të metodave, që në mësimin klasik i kanë praktikuar shumë pak ose nuk i kanë përdorur fare, prandaj është e arsyeshme që mësime të ndihen të hutuar dhe të stresuar.

Sistemi arsimor ka si të metë edhe në formën klasike, megjithatë është një hap i mirë që nxënësit të mos mbesin pa mësim. Kjo formë e mësimi në distancë edhe pse po krijon stres si tek mësime ashtu edhe nxënësit, në anën tjetër përkushtimi i tyre në punë dhe në mësim, ndikon pozitivisht në largimin e stresit dhe panikut ndaj sëmundjes Covid-19, që ka përfshirë tërë botën.

Pikërisht dhe për këtë arsye në këtë punim do të mundohemi të pasqyrojmë, gjegjësisht të paraqesim sfidat dhe peripecitë nëpër të cilat kaluan një pjesë e popullatës që ishin të lidhur drejtpësdrejt me mësimin në distancë dhe ato janë mësimdhënësit, nxënësit dhe prindët.

Tema: “Menaxhimi i arsimit fillor dhe të mesëm gjatë pandemisë ‘Covid – 19’ në Dibrë”, është objekt i studimit dhe hulumtimit tonë i cili do të pasqyrojë menaxhimin, sfidat dhe vështirësitë e mësimin online gjatë kohës së pandemisë Covid – 19 nga mësimdhënësit e shkollës së mesme dhe shkollave fillore në qytetin e Dibrës.

3.3 Qëllimi i hulumtimit

Pas ndërprerjes së mësimdhënies, më 13 mars 2020 dhe pas shpalljes së gjendjes së jashtëzakonshme, më 23 mars 2020, me Urdhëresën me fuqi ligji u përcaktua që mësimi të zhvillohet përmes distancës pra përmes mësimin në shtëpi duke përdorur fonde për komunikimin elektronik i cili siguron realizimin e mësimdhënies pa praninë e përbashkët fizike të pjesëmarrësve në procesin mësimor, pra mjete që mundësojnë komunikim të ndërsjellë apo të dyanshëm.

Si mjet komunikimi elektronik, Urdhëresa parashikoi disa platforma me video konferenca, posta elektronike dhe sisteme të tjera elektronike për shkëmbimin e të dhënave dhe vendimi se cili prej këtyre modeleve do të përdorej i lihej secilës shkollë veç e veç. Me këtë shkollës iu dha mundësia për të zgjedhur nëse ajo do të përdorë platforma video konference dhe nëse do të zhvillojë mësimdhënie të drejtpërdrejtë ose “mësimdhënia” do të bëhet nëpërmjet postës elektronike, përkatësisht nxënësit do të marrin detyra mësimore me postë elektronike ose nëpërmjet mjeteve të tjera të komunikimit elektronik, pa u mbajtur orët mësimore në mënyrë reale. Urdhëresa përcakton që mësuesi mund ta vlerësojë nxënësin duke pyetur, duke u testuar, por gjithashtu mësuesi mund të përdorë forma të tjera të vlerësimit të njohurive përmes mjeteve elektronike të komunikimit.

Qëllimi i këtij punimi mastër është hulumtimi në terren, në institucionet arsimore dhe mënyrën e procesit të mësimdhënies dhe mësimnxënies, përparësive, sfidave, pengesave për implementimin e të nxënësve online në periudhën e pandemisë.

Ky hulumtim do të bazohet në disa çështje si:

- Sa nxënës e vlerësojnë mesëmnxënien përmes mësimi online?
- Cilat ishin sfidat dhe vështirësitë që hasën mësimdhënësit gjatë përdorimit të teknologjisë për realizimin e mësimi online?
- Sa ishin të mjaftueshme pajisjet që posedonin mësimdhënësit dhe nxënës për të zhvilluar mësimin online?
- Sa ishin të kënaqur prindët nga zhvillimi i mësimi online?

3.4 Hipotezat

3.4.1 Hipoteza e përgjithshme:

Mësimi në distancë ka krijuar një ndryshim të madh në çështjen se si mësimdhënësit dhe nxënësit, duke i bërë ata që të mendojnë rreth mësimdhënies dhe të nxënësve. Për më tepër, mësimi në distancë ofron mundësi edukative, duke i lejuar nxënësit të mësojnë në mjedise më të përshtatshme dhe në kohën kur ata janë të lirë.

3.4.2 Hipoteza e veçantë

Kalimi nga klasa tradicionale (mësimi konvencional), në mësimin virtual (në distancë), nuk është aspak një detyrë e lehtë sepse përveç infrastrukturës adekuate teknike dhe një niveli të caktuar të njohurive dhe të aftësive digjitale, zbatimi i procesit të të mësuarit në distancë kërkon mbështetje të madhe edhe nga familja.

3.5 Metodologjia e hulumtimit

3.5.1 Metodatat dhe teknikat e hulumtimit

Për të kryer hulumtimin mbi temën: „ **Menaxhimi i arsimit fillor dhe të mesëm gjatë pandemisë ‘Covid – 19’ në Dibër**”, janë përdorur këto metoda:

1. **Metoda e analizës teorike** – me anë të kësaj metode përmes studimeve, shkrimeve dhe leximeve të ndryshme kemi arritur deri te realizimi dhe analiza e rezultateve të hulumtimit. Përmes kësaj metode kemi marrë mendimet e nxënësve, mësimdhënësve dhe prindërve për pikëpamjet e tyre sa i përket mësimin tradicional dhe atij online si dhe teknologjive të reja.

2. **Metoda komparative (krahasuese)**, nëpërmjet kësaj metode do të paraqesim rëndësinë e procesit të të mësuarit në tërësi e veçmas në procesin e mësimnxënies dhe mësimdhënies duke zbuluar vetitë dhe anët e njejtat të dukurive të tjera që kanë të njejtat veti, konsatohet ngjashmëria dhe ndryshimi në mes tyre.

3. Metoda deskriptive (përshkruese), pas studimit të çështjes dhe analizës do të përshkruhen të dhënat e nxjerra nga hulumtimi

4. Metoda e konkretizimit – Ky hulumtim ka të bëjë me të mësuarit i cili mund të konkretizohet në mësim tradicional dhe në atë online. Në kuptimin e përgjithshëm të mësuarit nënkupton mësimin tradicional, ndërsa kur të mësuarit e konkretizojmë nëpërmjet teknologjive të reja si Email, Msn, Viber, Zoom e të tjera, atëherë kalon në mësim online.

3.6 Instrumentet e mbledhjes të të dhënave

Pyetësorët janë një seri pyetjesh për të nxjerrë informacione të caktuara nga një grup njerëzish. Pyetësi lejon të mbledhë informacione dhe të dhëna për paraqitjen, klasifikimin, përshkrimin dhe analizën e tij në një studim ose hetim.

Pyetësorët që janë përdorur për këtë hulumtim konsiderohen si të përshtatshëm dhe të dobishëm në mbledhjen e të dhënave mbi ndjesitë dhe perceptimet e një grupi njerëzish.

Prandaj edhe pyetësorët që janë përdorur në këtë hulumtim do të përdoren me mësimdhënësit e shkollave, nxënësit dhe prindët për të nxjerrë informacion rreth temës „**Menaxhimi i arsimit fillor dhe të mesëm gjatë pandemisë ‘Covid – 19’ në Dibër**”

Shpërndarja e pyetësorëve do të bëhet në secilën shkollë ku njëkohësisht do të bëhet edhe intervista me drejtorët e këtyre shkollave.

Pyetësorët janë formuluar nëpërmjet aplikacionit Google Forms të cilat janë shpërndarë online dhe plotësuar online nëpërmjet grupeve të ndryshme në aplikacionin Viber, Email dhe WhatsApp. Përpunimi i pyetësorëve dhe nxjerrja e rezultatit është realizuar nëpërmjet programit Microsoft Word - Excel. ndërsa nëpërmjet intervistave do të kemi mundësi të njohemi nga afër me menaxhimin e mësimin online të shkollave të përmbledhura nga vetë udhëheqësit e këtyre shkollave siç janë drejtorët. Pyetjet që do të parashtrohen do të jenë të fokusuar në punën e përgjishme të këtyre institucioneve lidhur me periudhën për të cilën intervistohen.

3.7 Popullata e studimit dhe mostra

Popullsia në këtë hulumtim do të përfshijë mësime dhënësit, nxënësit, prindët dhe drejtorët e shkollave në qytetin e Dibrës. Sipas statistikave në qytetin e Dibrës janë të punësuar afërsisht 200 mësime dhënësit, 4 pedagogë, 3 sociologë dhe 3 psikologë të cilët i kemi përzgjedhur për hulumtim. Për studimin e këtij hulumtimi kemi përzgjedhur shkollat e këtij qyteti si: SHFK “Penestia,” SHFK “Said Najdeni” dhe SHMK “28 Nëntori”. Ky hulumtim do të përfshijë mësime dhënësit sepse kemi menduar se janë një numër i konsiderueshëm dhe i mjaftueshëm për marrjen e informacioneve, sa i përket nxënësve janë përzgjedhur një numër i madh sepse ata kanë qenë të lidhur drejtpërsëdrejti me procesin e mësimit online dhe prindët të cilët ishin të kyçur dhe të sfiduar me këtë proces.

3.8. Rëndësia e punimit

Rëndësia e këtij punimi është të prezantojë ndikimin e COVID-19 dhe mbylljen e shkollave në mirëqenien e nxënësve dhe qëndrimet rreth mësimit në distancë (online).

Distancimi fizik, karantinimi, izolimi në shtëpi dhe mbyllja e shkollave u ndërmorën nga shumë shtete në botë për të parandaluar ose minimizuar përhapjen e COVID-19 (Weeden & Cornwell, 2020; Murphy, 2020).

Megjithatë është raportuar se mbyllja e shkollës është një masë efektive kundër përhapjes së COVID-19 (Brooks, 2020) ajo ka ndikuar në mirëqenien e fëmijëve duke ua ulur nivelet e produktivitetit ose duke ua humbur mundësinë për t’u shkolluar, ndërsa prindërit duke ua kufizuar mundësitë për të punuar me detyrat e tyre, pra ata të kenë rolin kryesor në kujdesin dhe edukimin e fëmijëve (Brooks, 2020).

Problemi rreth mësimit online është se të gjithë ata të kyçur në botën virtuale e posaçërisht fëmijët vazhdimisht duhet të jenë të kyçur në TV, laptop apo telefon varësisht se ku ata i ndjekin mësimet e tyre, periudhë në të cilën ata nuk duhet t’i shfrytëzojnë ato aspak. Sido që të jetë teknologjia çdo ditë përparon dhe do të ndryshojë çdo gjë.

Duhet theksuar se përparimi teknologjik ka luajtur rol të madh në të gjitha portet e jetës, prandaj e ardhmja po shkon drejt digjitalizimit.

Pikërisht, kjo ka bërë që prindërit janë vënë para një trynie të madhe në kërkimin e mundësive që edhe fëmijët e tyre të përshtaten me trendet e reja të kohës së sotme. Mirëpo,

në gjithë këtë vlen të përmendet se shkollat nuk janë në gjendje të mirë që t'u bëjnë ballë këtyre ndryshimeve dhe përshtatjeve. Vështirësitë financiare të shkollave sado që kursejnë energji dhe ujë, nuk janë të mjaftueshme në përballje me kostot.

Ndonëse mësimi në distancë ka kontribuar në ndërtimin e aftësive të rejadigitale, platformat e reja dhe mjetet digjitale kanë hapur mundësi të reja për të përmirësuar arsimin cilësor, prapëseprapë mësimi në distancë nuk duhet ta zëvendësojë shkollimin me prezencë fizike, por duhet ta plotësojë atë. Mbylljet e shkollave kanë pasoja shkatërruese për mësimin dhe mirëqenien e fëmijëve më të marginalizuar, të cilët e paguajnë “çmimin më të rëndë”.

Sa është i dëmshëm mësimi i cili duhet të zhvillohet në mënyrë online për shëndetin e fëmijëve, çfarë nuk ndikon mirë si në aspektin mendor ashtu edhe fizik?

Fëmijët sot jetojnë në një botë që po ndryshon vrullshëm dhe që po ua zgjeron horizontet. Teknologjia u ka mundësuar jo vetëm përvoja të reja argëtuese, por edhe një përmasë krejt të re në jetën e tyre të përditshme, një botë tjetër të cilën ne e njohim si “bota e internetit”.

Qëndrimi në shtëpi për një periudhë më të gjatë kohore për nxënësit mund të paraqesë një sfidë dhe pamundësi për të qenë më aktiv fizikisht. Qëndrimi ulur për një kohë të gjatë dhe mungesa e aktivitetit fizik mund të kenë efekte negative ndaj shëndetit të fëmijëve, mirëqenies dhe cilësisë së jetës.

Gjithashtu, vetë-izolimi mund të paraqesë një stres dhe të ndikojë edhe tek shëndeti mendor i fëmijëve. Aktiviteti fizik dhe teknika të ndryshme të relaksimit paraqesin një mjet të rëndësishëm që në këtë periudhë mund t'ju ndihmojë të ruajnë qetësinë dhe të vazhdojnë të kujdesen për shëndetin e tyre, por edhe për shëndetin e të tjerëve.

Kur fëmija qëndron ulur për një periudhë të gjatë, graviteti nis të kryejë punën e vet dhe ngadalëson qarkullimin e gjakut në trupin e njeriut. Sipas ekspertëve shëndetësorë mungesa e aktivitetit fizik mund t'ju hapë rrugën shumë sëmundjeve kronike. Qëndrimi ulur i fëmijëve për një kohë të gjatë ndikon edhe tek kujtesa e tyre dhe shfaqja e problemeve mendore, por jo vetëm. Mund të marrim një shembull, kur ne qëndrojmë gjatë në pozitën ulur, trupi jonë inkurajon qelizat e yndyrës të prodhojnë më shumë prej saj. Kësisoj, njeriu jo vetëm bëhet mbipeshë, por është më i rrezikuar

KAPITULLI IV

4.1 Analiza e dhe interpretimi i rezultateve

Sa u përket pyetësorëve janë realizuar në SHFK "Penestia", SHFK "Said Najdeni" dhe SHMK "28 Nentori" - në qytetin e Dibrës. Janë anketuar mësimdhënësit të cilët ishin të lidhur drejtpërsëdrejti me punën e mësimin online në të tre shkollat, nxënësit nga klasa e VI deri në klasën e IX, në shkollat fillore dhe nga viti i I deri te viti i IV në shkollën e mesme.

Pasi prindërit janë pjesë e trekëndëshit arsimtar-nxënës-prindër, e pamë të arsyeshme që një pyetësorë t'u drejtohet edhe prindërve. Pjesën më të madhe të kohës për mos të thënë gjithë kohën, prindërit e kanë kaluar me nxënësit bashkërisht në kohën kur nxënësit mësonin online.

Në tabelën më poshtë do te jepet një statistikë sa i përket numrit dhe përkatësise etnike të të anketuarve.

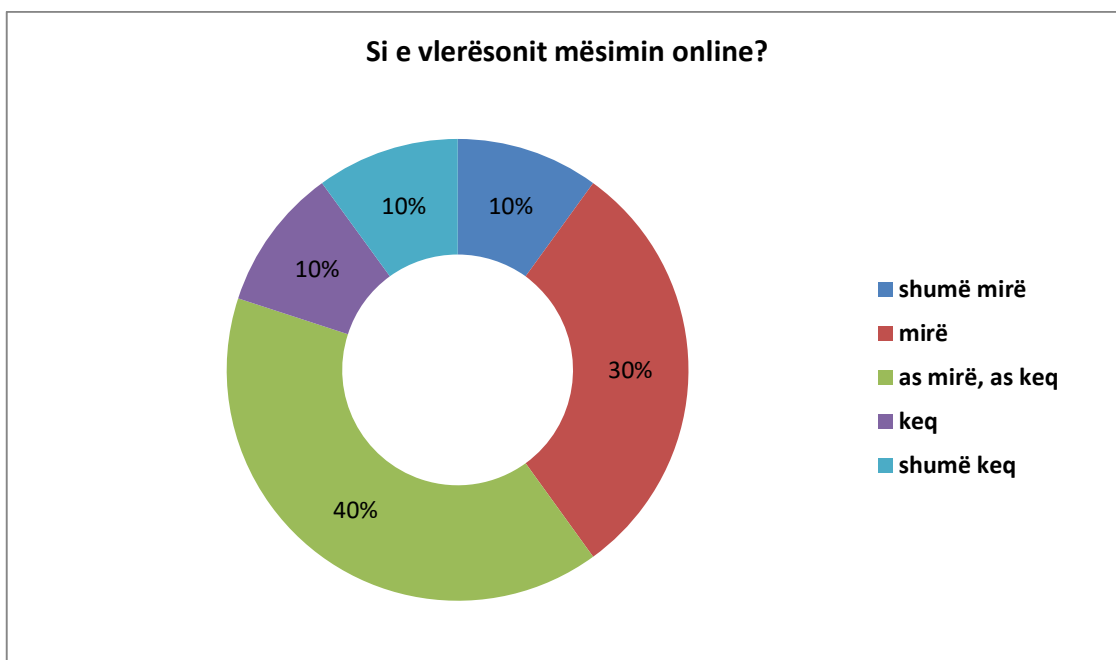
Statistika përmblendhëse

Shkolla	Përkatësia etnike		Mësimdhënëës	Nxënës	Prindër	Gjithsej
SHMK „28 Nëntori,,	Shqiptarë	Maqedonë	34 - 18	101 - 20	23 - 10	206
SHFK „, Penestia,,	Shqiptarë	Maqedonë	20 - 24	35 - 13	15 – 10	117
SHFK „Said Najdeni,,	Shqiptarë	/	20	46	32	98
Gjithsej	/	/	116	215	90	421

Tabela nr. 1

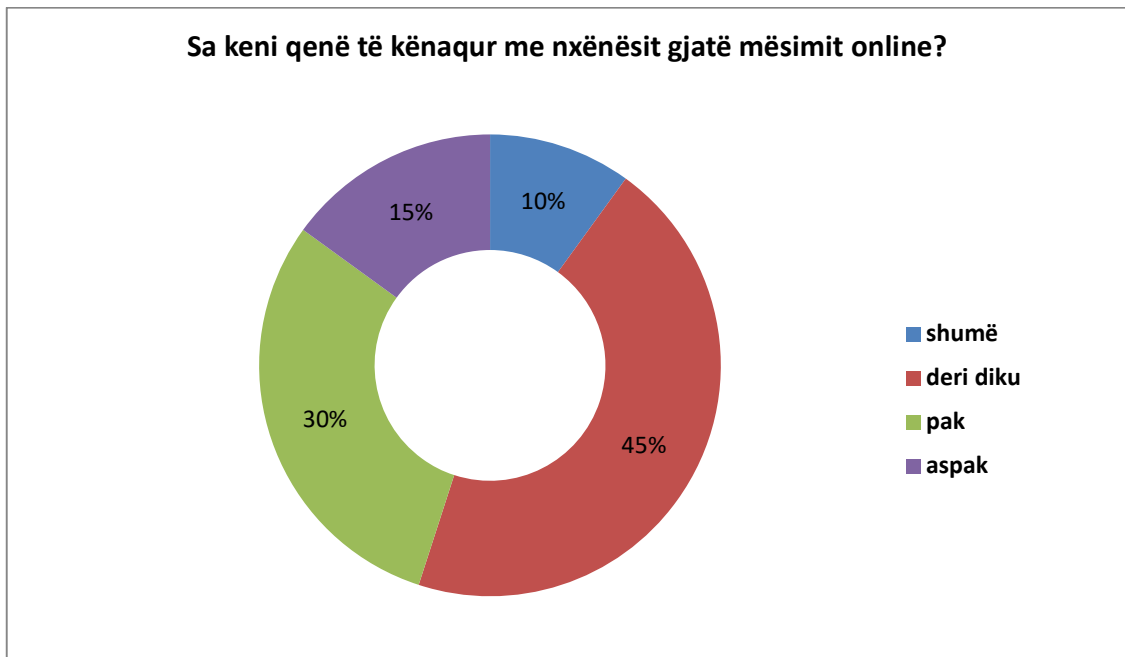
4.2 Rezultatet nga pyetësi me mesimdhënës

Të nderuar mesimdhënës, Ju lutem plotësoni pyetësin duke u përgjigjur në pyetjet në vijim. Ky pyetësor ka për qëllim mbledhjen e të dhënave për të bërë një analizë për mësimin online. Të dhënat janë anonime dhe do të përdoren vetëm për nevojat e kërkimit shkencor. Ju faleminderit!

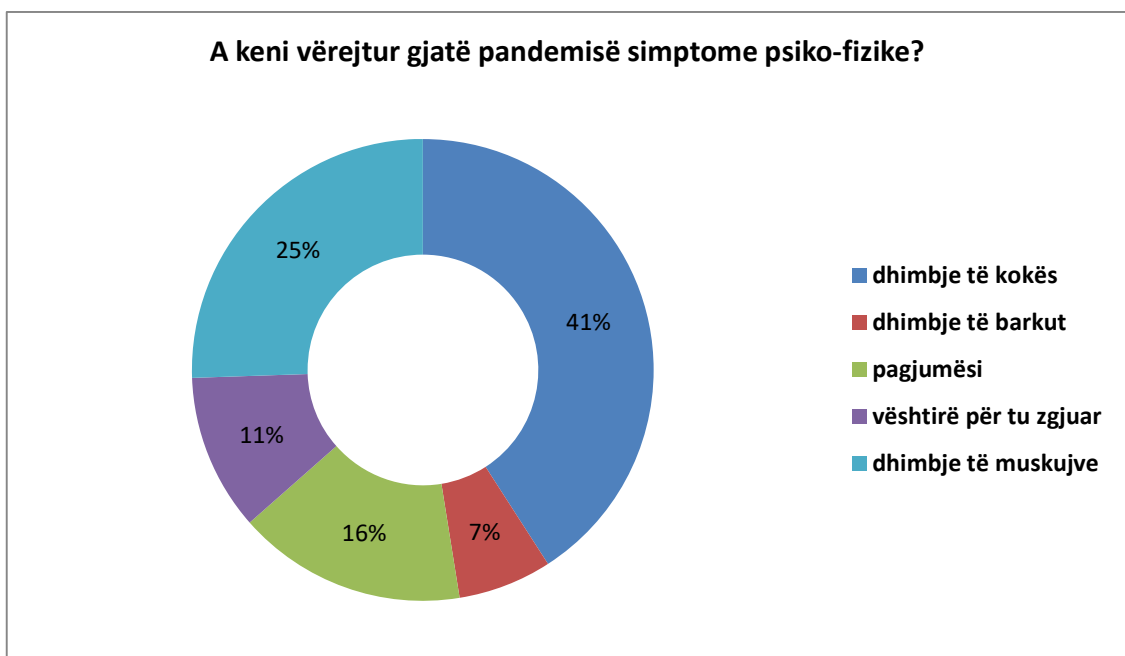
Grafiku nr. 1

Në pyetjen e parë të pyetësit tonë, se si e vlerësojnë mësimin online arsimtarët, ata kishin mendime të ndryshme mes vete. Por 40% e tyre thanë se nuk ka qenë as mirë e as keq.

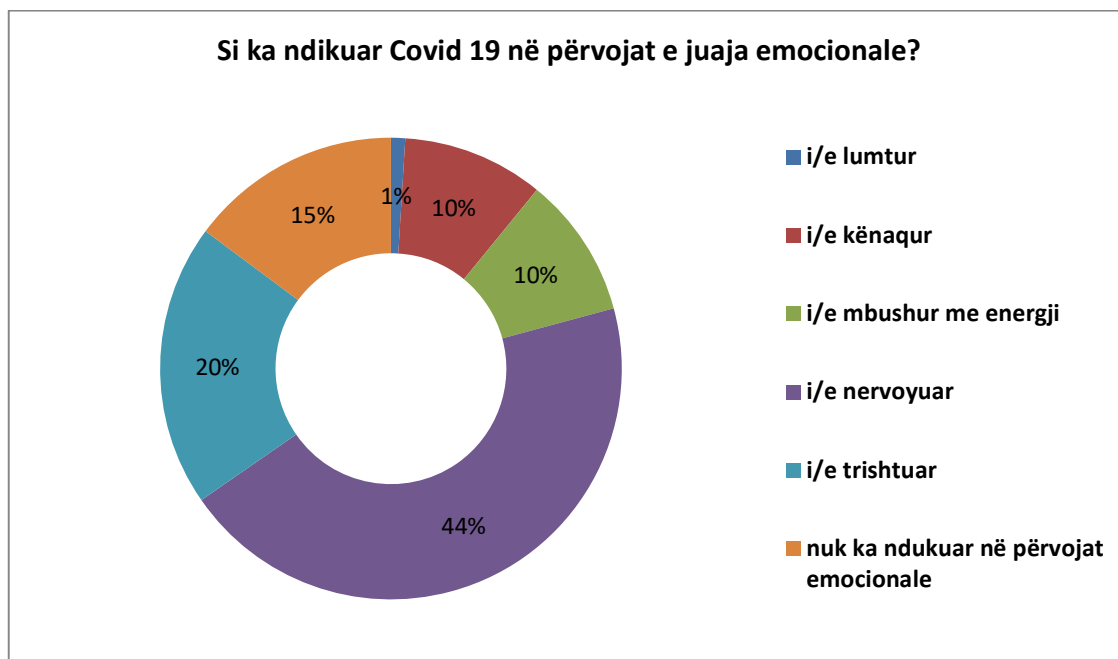
Grafiku nr. 2

Arsimtarët nuk shprehën pakënaqësi ndaj nxënësve me mësimin online, por nuk ishin as të kënaqur. Shumica prej tyre tha se deri diku ishin të kënaqur me nxënësit, dhe vetëm 15 % nuk ishin aspak te kënaqur

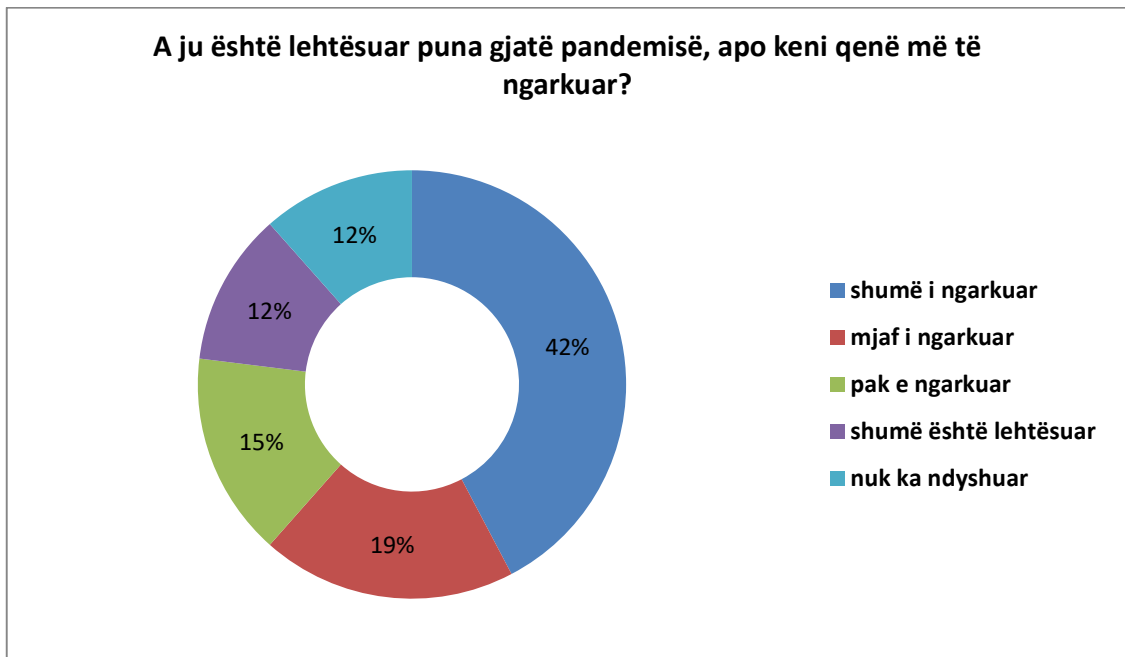
Grafiku nr. 3

Më shumë se 40% e arsimtarëve që janë përgjigjur në pyetësor, thonë se kanë pasur shqetësime si dhimbje koke, vështirësi për tu zgjuar, pagjumësi ose dhimbje të muskujve. Duket ndjeshëm ndikimi i pandemisë në shëndetin e arsimtarëve.

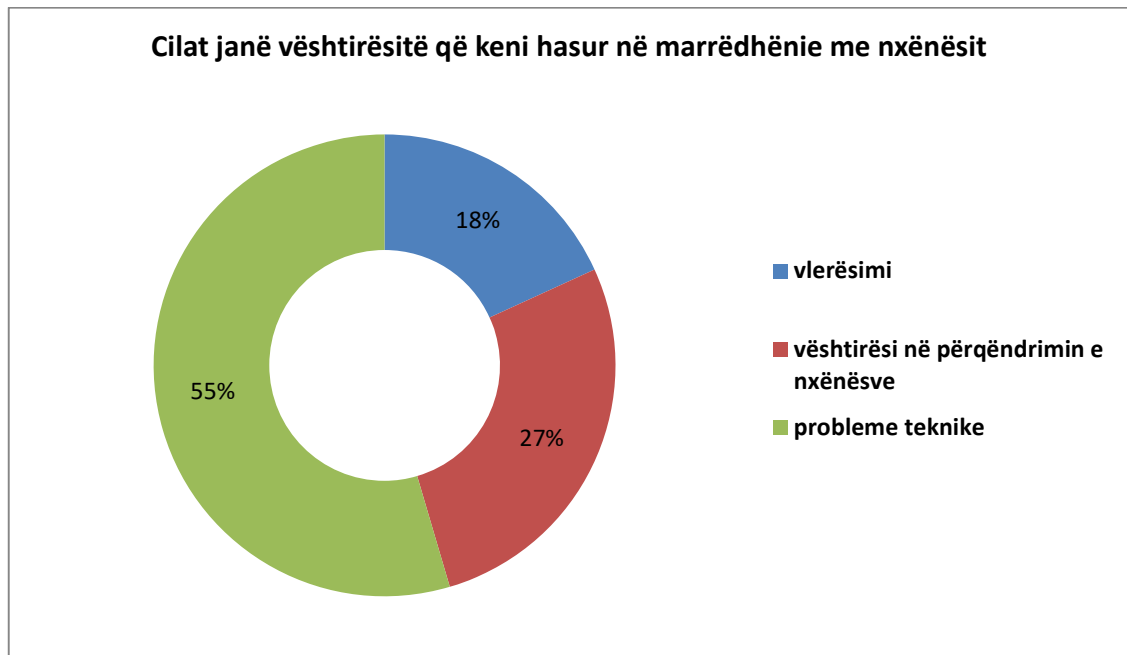
Grafiku nr. 5

Sa u përket përvojave të tyre emocionale, arsimtarët kryesisht raportojnë nervozë dhe trishtim, mbi 40%, vetëm një përqindje shumë e vogël ndjehen të lumtur

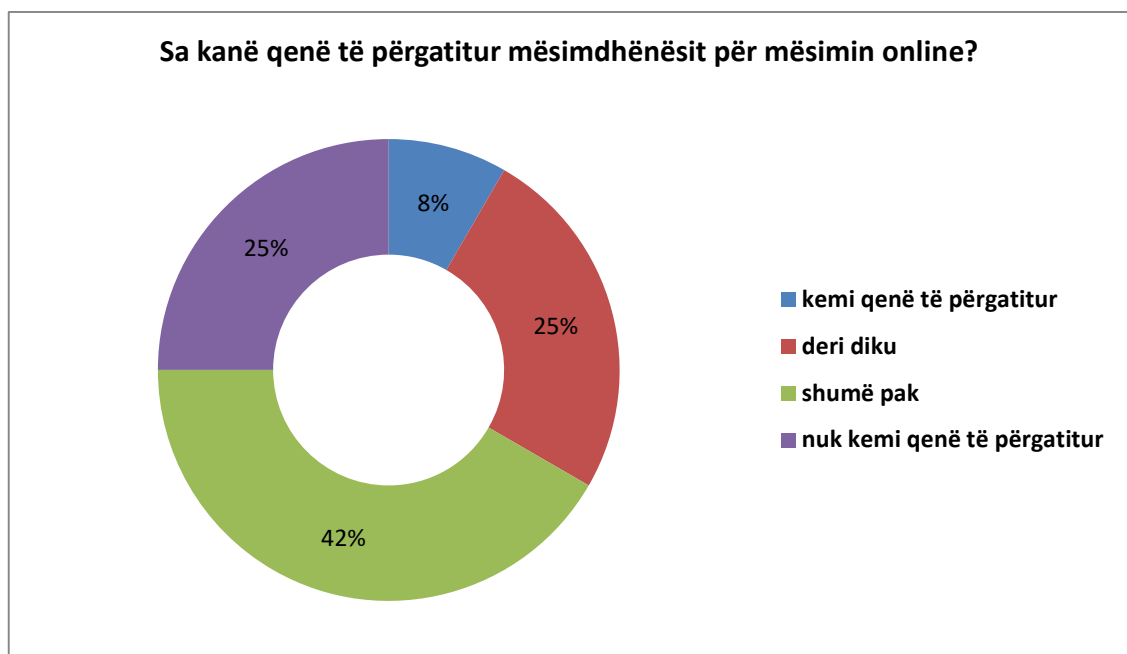
Grafiku nr. 6

Për sa i përket ngarkesës së punës, shumica e mësuesve raportojnë se kanë qenë shumë të ngarkuar gjatë mësimin online. Poashtu ata pohojnë se nuk kanë mundur takimet dhe diskutimet në mes të kolegëve, veçanërisht në lidhje me shkëmbimin e ideve rreth situatës. Pothuajse të gjithë arsimtarët mendojnë se puna e tyre ndryshoi me mësimin online, veçanërisht në lidhje me ngarkesën e punës dhe modalitetin e saj

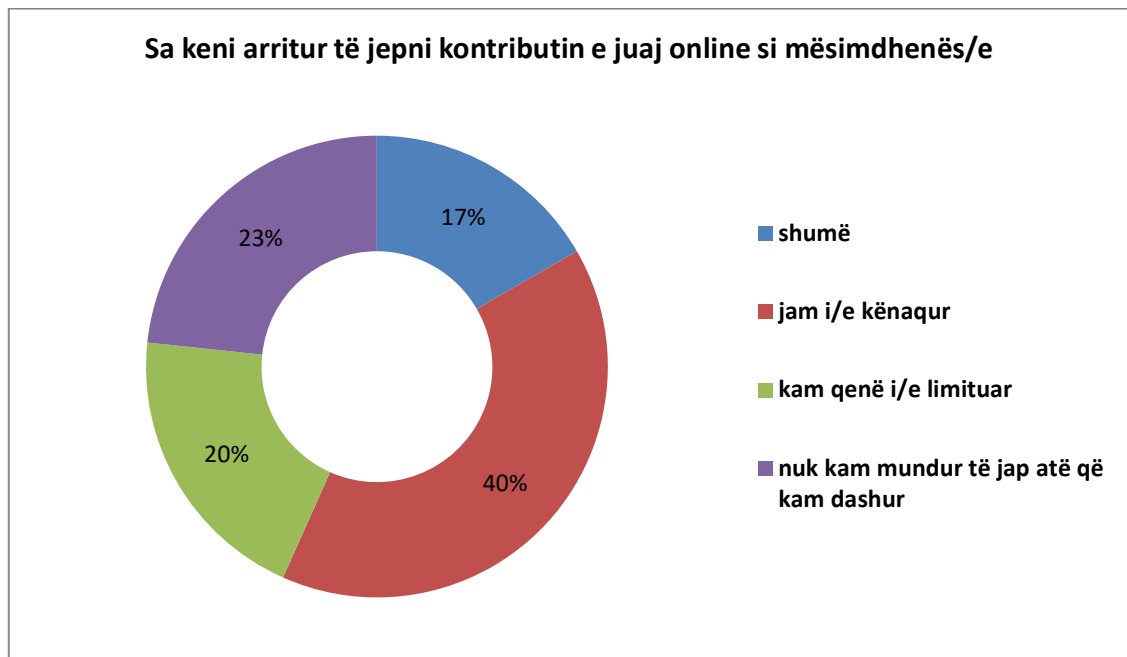
Grafiku nr. 7

Vështirësitë kryesore janë sidomos në marrëdhëniet me nxënësit, nga përgjigjet e dhëna vërehet se arsimtarët kanë hasur vështirësi me problemet teknike mbi 50% duke mos mënjanuar edhe problemin me përqëndrimin e nxënësve.

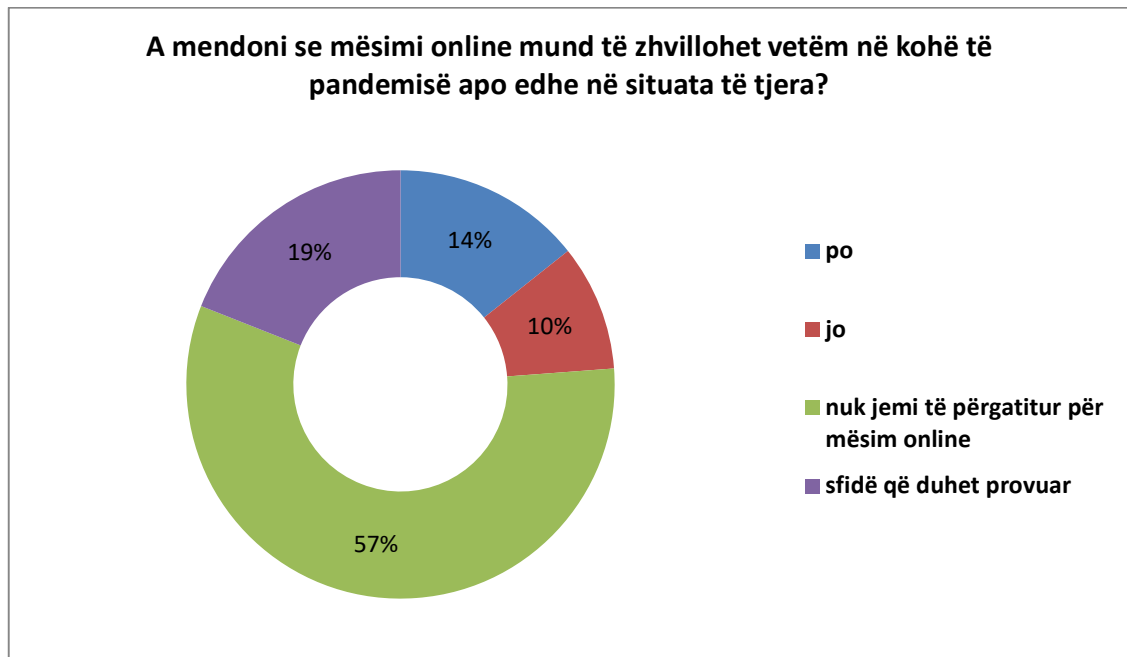
Grafiku nr. 8

Mbi 40% e arsimtarëve thonë se kanë qenë shumë pak të përgatitur për mësimin online, duke marrë parasysh këtu moshat më të vjetra të cilët nuk i kanë patur të njohura shumë aplikacione teknologjike, ndërsa pjesa tjetër shumë pak të përgatitur.

Grafiku nr. 9

Një grup të arsimtarëve duket se mësimi online i ka limituar që të japin kontributin e tyre ashtu si kanë dashur ata. Kurse pjesa tjetër thonë se janë të kënaqur me kontributin e dhënë.

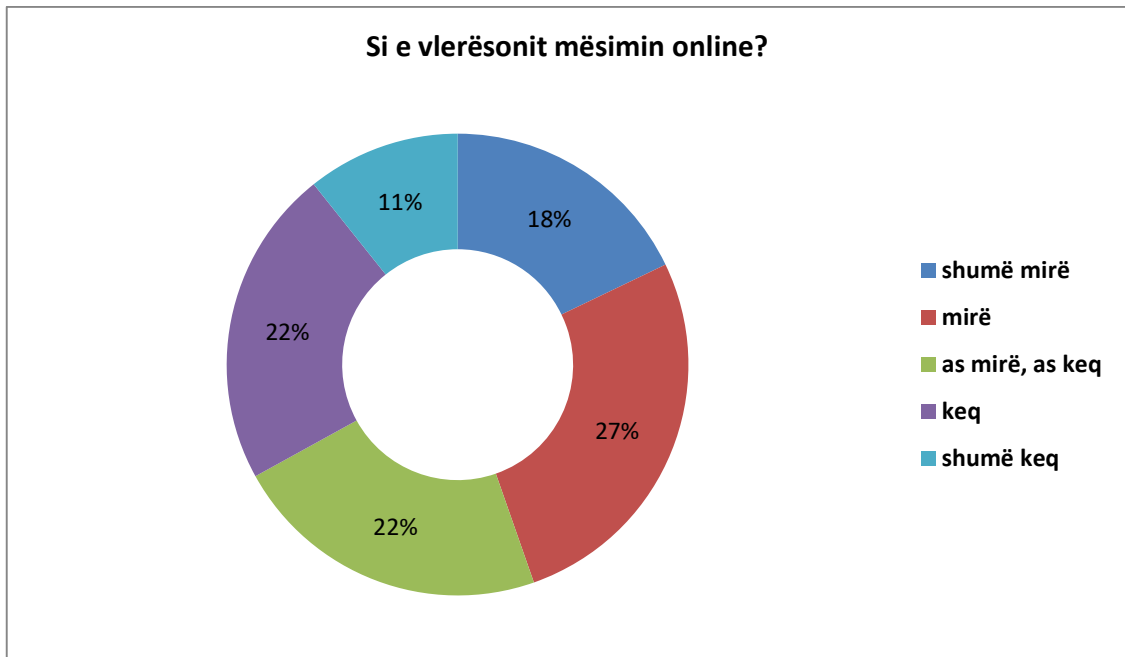

Grafiku nr. 10

Në pyetjen se a mund të zhvillohet mësimi vetëm online, mbi 55% janë përgjigjur se nuk mundet dhe se nuk jemi të gatshëm për një sfidë të tillë.

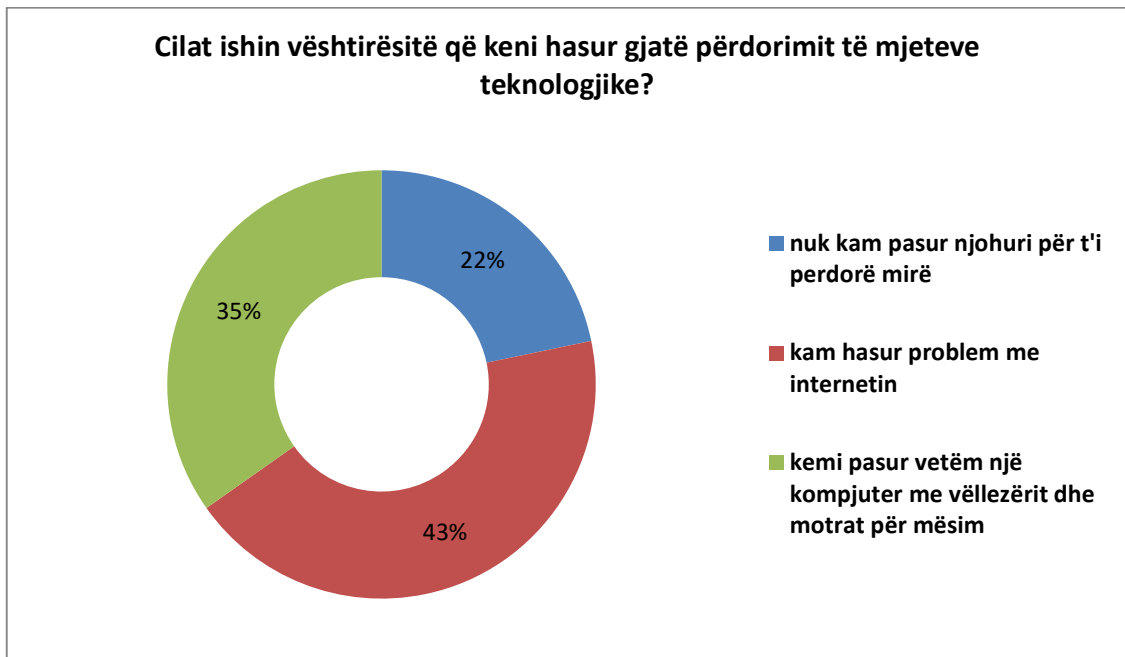
4.3 Rezultatet nga pyetësi me nxënësit

Të dashur nxënës, Ju lutem plotësoni pyetësin duke u përgjigjur në pyetjet në vijim. Ky pyetësor ka për qëllim mbledhjen e të dhënave për të bërë një analizë për mësimin online. Të dhënat janë anonime dhe do të përdoren vetëm për nevojat e kërkimit shkencor. Ju faleminderit!

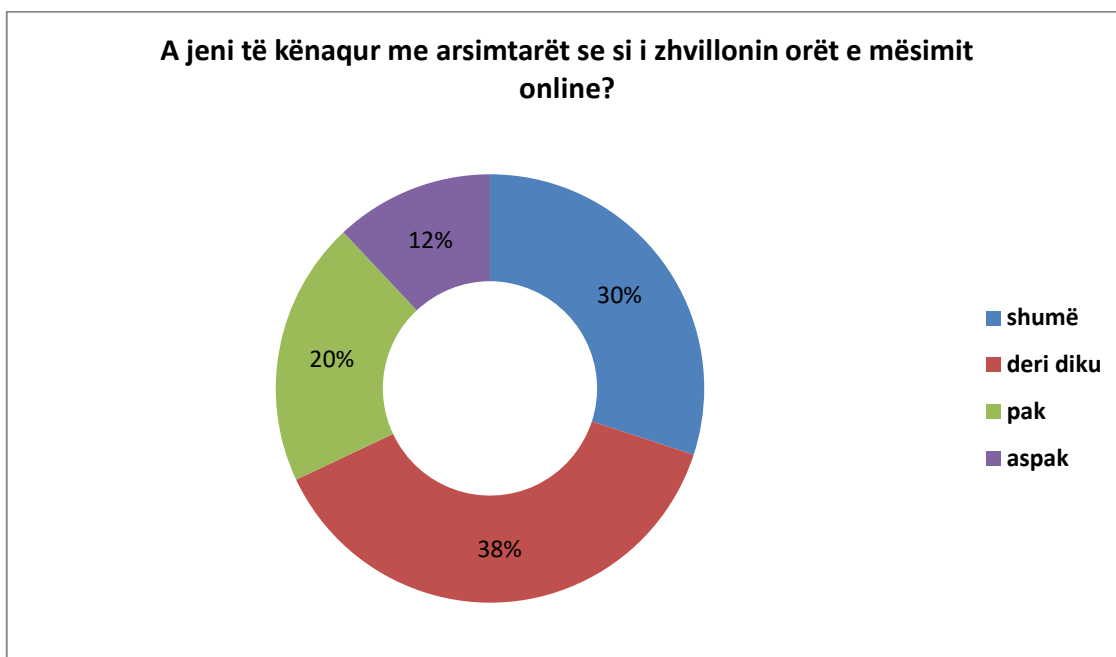
Grafiku nr. 11

Sa i përket pyetjes se si e vlerësojnë mësimin online, vërejmë se shumica e nxënësve nuk janë të kënaqur me mësimin online. Por nëse vërejmë grafikun, do të shohim se një pjesë e tyre me mësimin online kanë gjetur gjuhë të përbashkët.

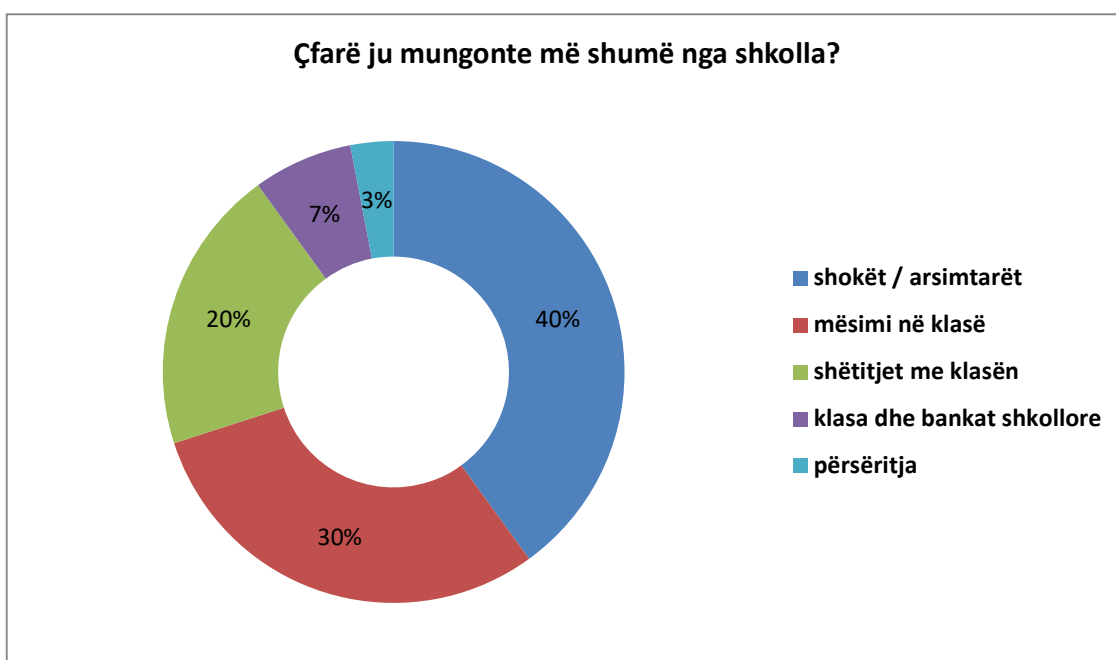
Grafiku nr. 12

Të gjithë fëmijët kanë hasur vështirësi të ndryshme gjatë pandemisë, një ndër vështirësitë e tyre ka qenë edhe përdorimi i mjeteve teknologjike. Disa prej tyre janë shprehur se nuk kanë pasur mjete teknologjike të mjaftueshme, kanë pasur një kompjuter apo tablet të vetëm dhe është dashur që ta shfrytëzojnë bashkërisht me vëllezërit ose motrat dhe kjo u ka shkaktuar probleme gjatë mësimin online. Mbi 40% e nxënësve kanë hasur probleme me internetin, nuk kanë pasur qasje në internet ose kanë pasur ndërprerje të vazhdueshme të rrjetit.

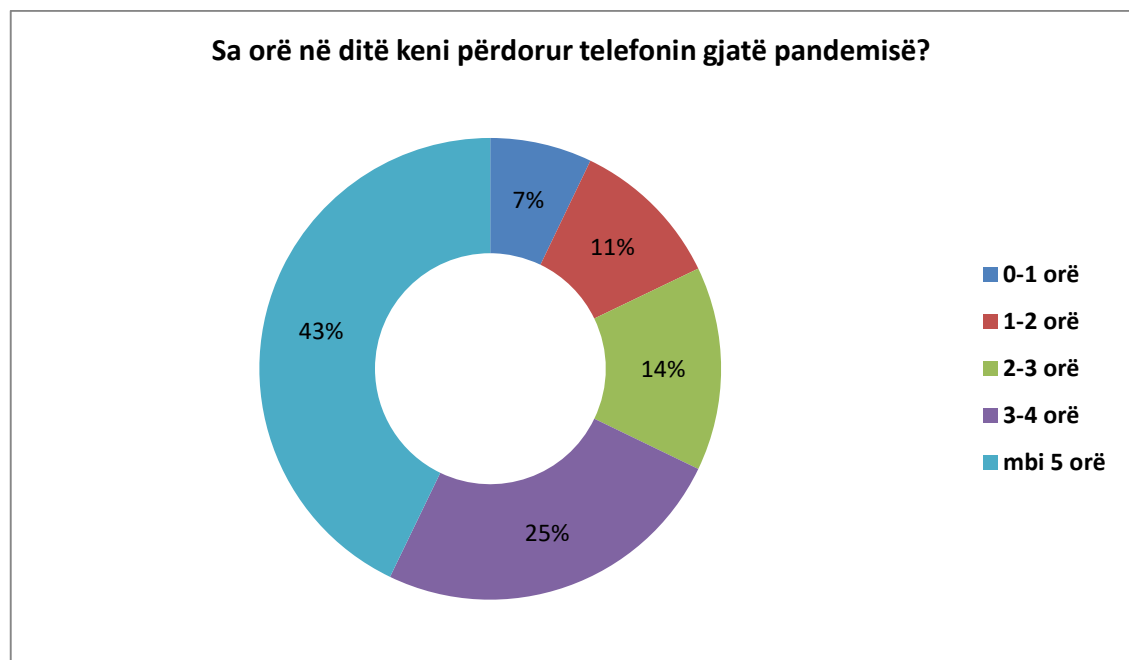
Grafiku nr. 13

Një ndër sfidat e pandemisë për fëmijët ishte edhe zhvillimi i orëve para një monitori. Ata e ndjenin veten pak a shumë se gjenden para arsimtarit të tyre, sikur të ishin në klasë. Shumica prej nxënësve u shprehën deri diku të kënaqur se si arsimtarët i zhvillojnë orët mësimore.

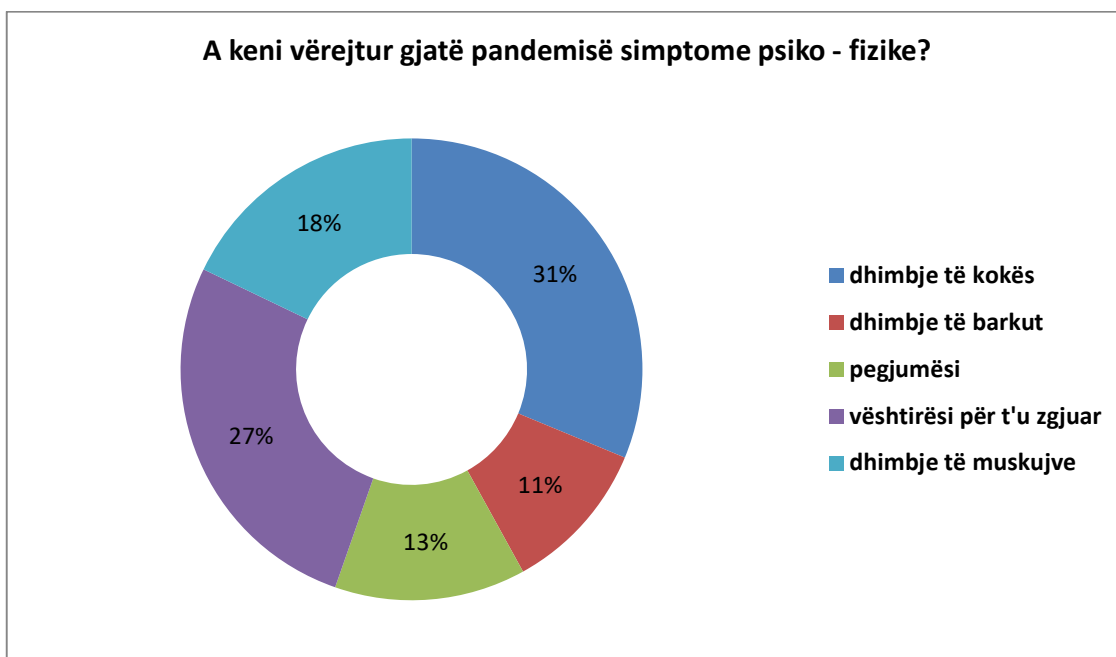
Grafiku nr. 14

Ajo çka u mungonte më së shumti nxënësve nga shkolla ishin shokët dhe arsimtarët, por një numër i madh i nxënësve thotë se u mungonte mesimi në klase. Ajo që iu mungonte më së paku ishin klasat dhe bankat shkollore, gjithashtu edhe përsëritja.

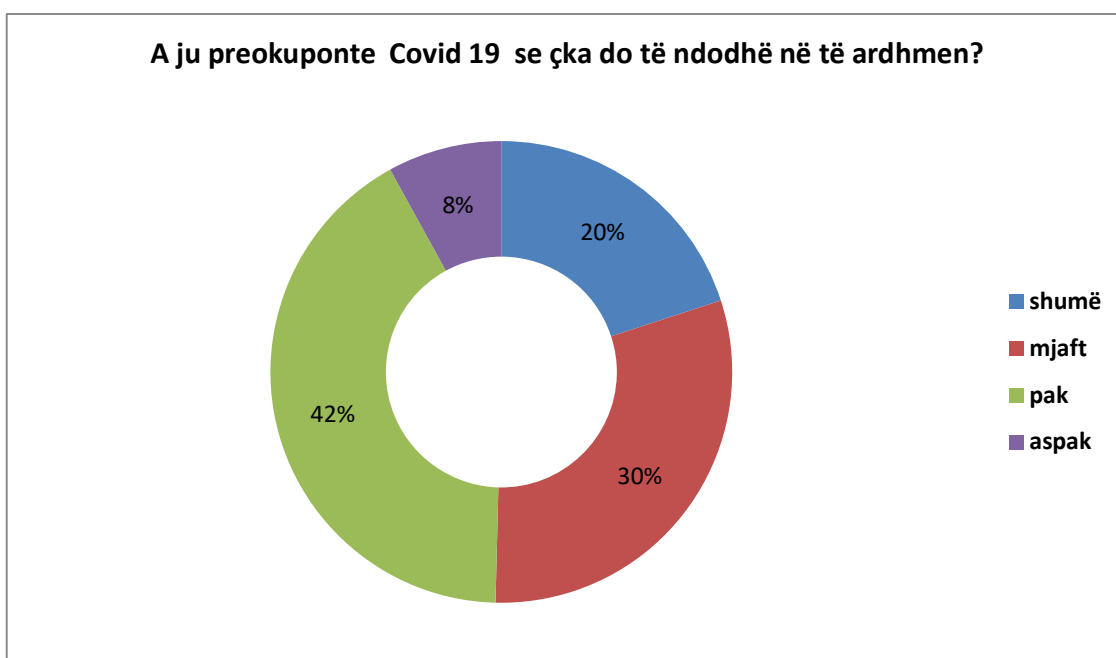
Grafiku nr. 15

Gjatë periudhës së pandemisë shumica e fëmijëve kohën e tyre e kanë kaluar brenda shtëpisë për shkak të situatës. Edhe pse kanë qenë të izoluar, del një rezultat i pritur, se vetëm 43% e të anketarve e kanë përdorur telefonin mbi 5 orë.

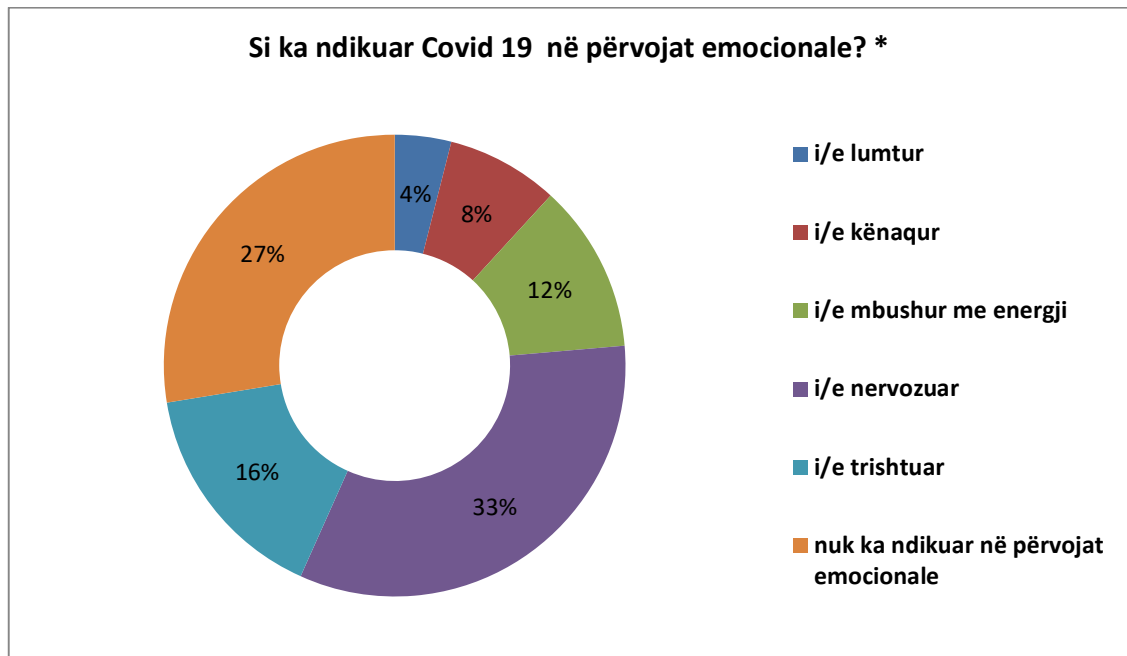
Grafiku nr. 16

Për sa i përket shëndetit psiko-fizike nxënësit thonë se nuk kanë simptoma të veçanta, përveç se disa çregullime me gjumin, dhimbje koke dhe dhimbje barku. Sidoqoftë shumica e tyre nuk kanë shprehur diçka serioze.

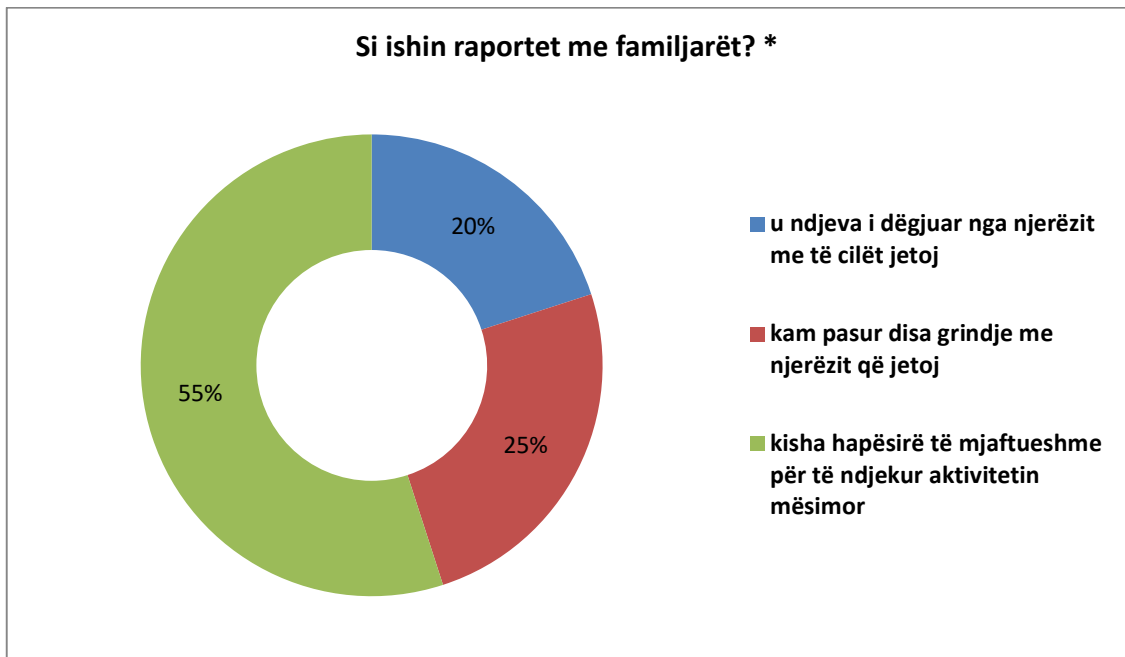
Grafiku nr. 17

Sa i preokupon Coronavirusi në të ardhmen e tyre, 20% janë shumë të shqetësuar, 30% thanë se ishin mjaft ose shumë të shqetësuar, ndërsa 20 % thanë pak ose aspak

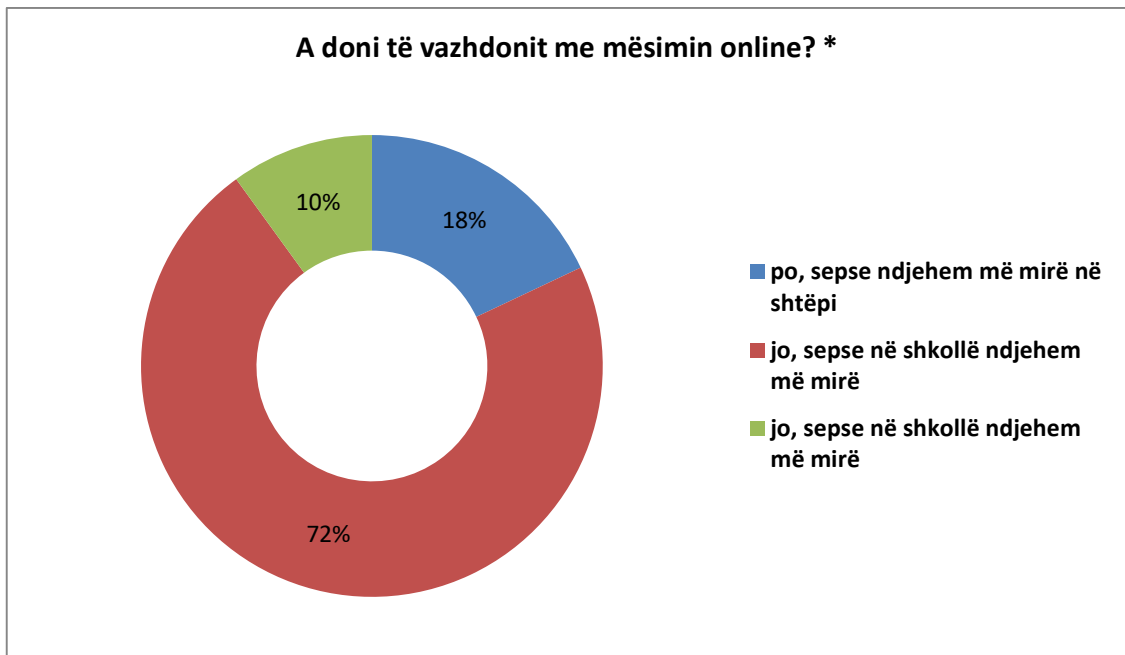
Grafiku nr. 18

Sigurisht që kjo pandemi ka ndikuar edhe në përvojat emocionale, nervozizmi zë vendin e parë në këtë anketë, shumica e nxënësve thanë se kanë qenë të trishtuar, apo edhe nuk ka ndikuar shumë në përvojat emocionale.

Grafiku nr. 19

Gjatë pandemisë fëmijët u dëgjuan dhe u ndihmuan nga familjarët, të cilët respektuan hapësirat dhe privatësinë e fëmijëve mbi 50%, por nuk ka munguar as tensionet për shkak një bashkëjeteses 24 orëshe.

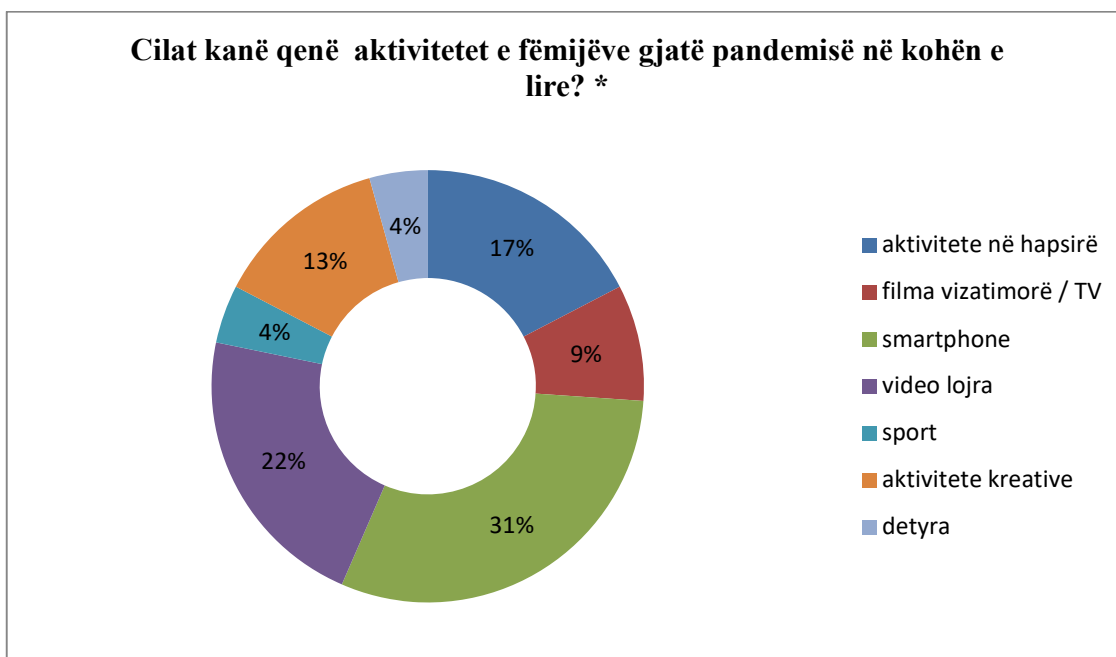

Grafiku nr. 20

Në pyetjen se a dëshironi të mësoni online, mbi 70% e nxënësve janë përgjigjur Jo. Pra, sistemi tradicional mbetet sistemi më i pëlqyer i nxënësve dhe se nxënësit ndjehen më mirë në shkollë.

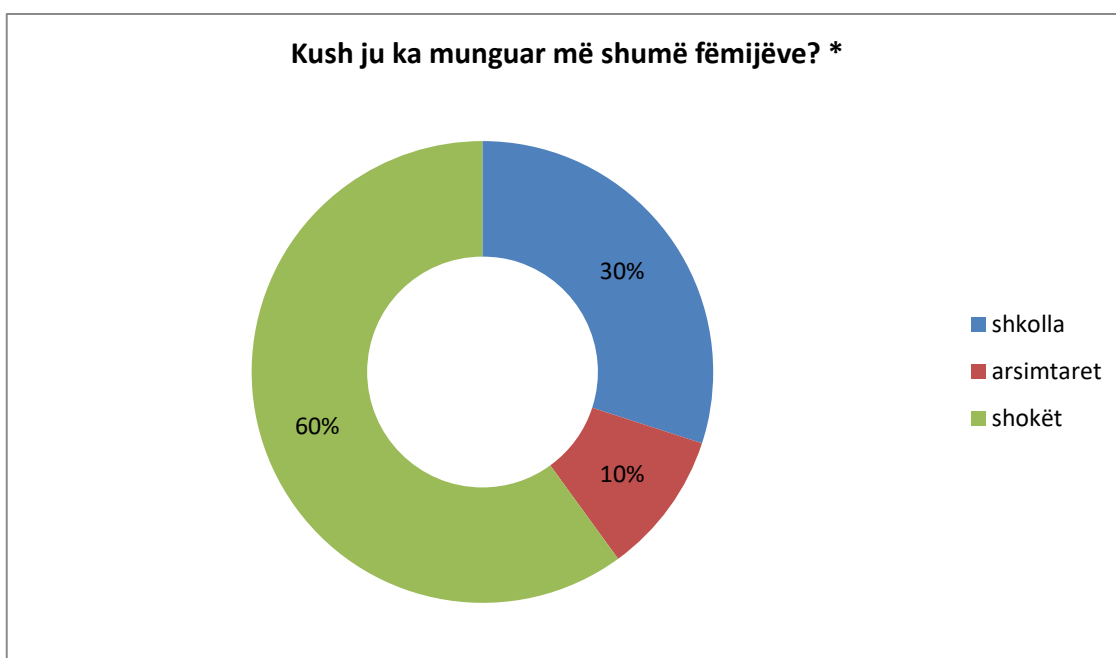
4.4 Rezultatet e pyetësorit me prindër

Të nderuar prindër, Ju lutem plotësoni pyetësorin duke u përgjigjur në pyetjet në vijim. Ky pyetësor ka për qëllim mbledhjen e të dhënave për të bërë një analizë për mësimin online. Të dhënat janë anonime dhe do të përdoren vetëm për nevojat e kërkimit shkencor. Ju faleminderit!

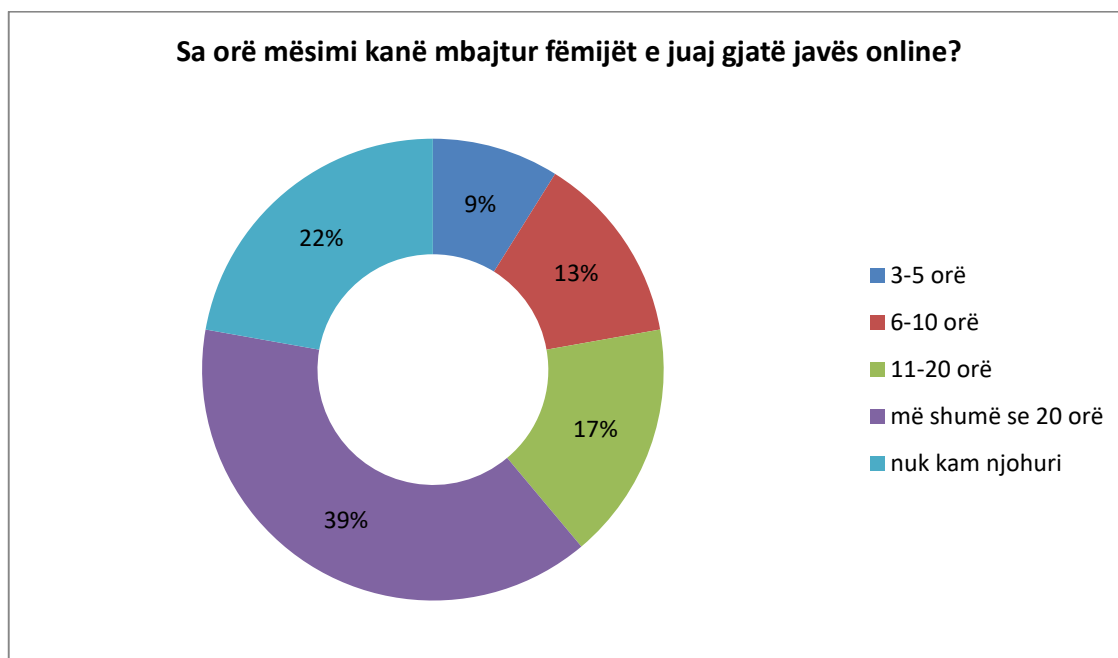
Grafiku nr. 21

Sa u përket aktiviteteve të fëmijëve gjatë kohës së lirë, prindërit thonë se fëmijët e tyre gjatë kohës së lirë përdorin telefonin/ smartfone ose video lojra dhe shikojnë filma vizatimor.

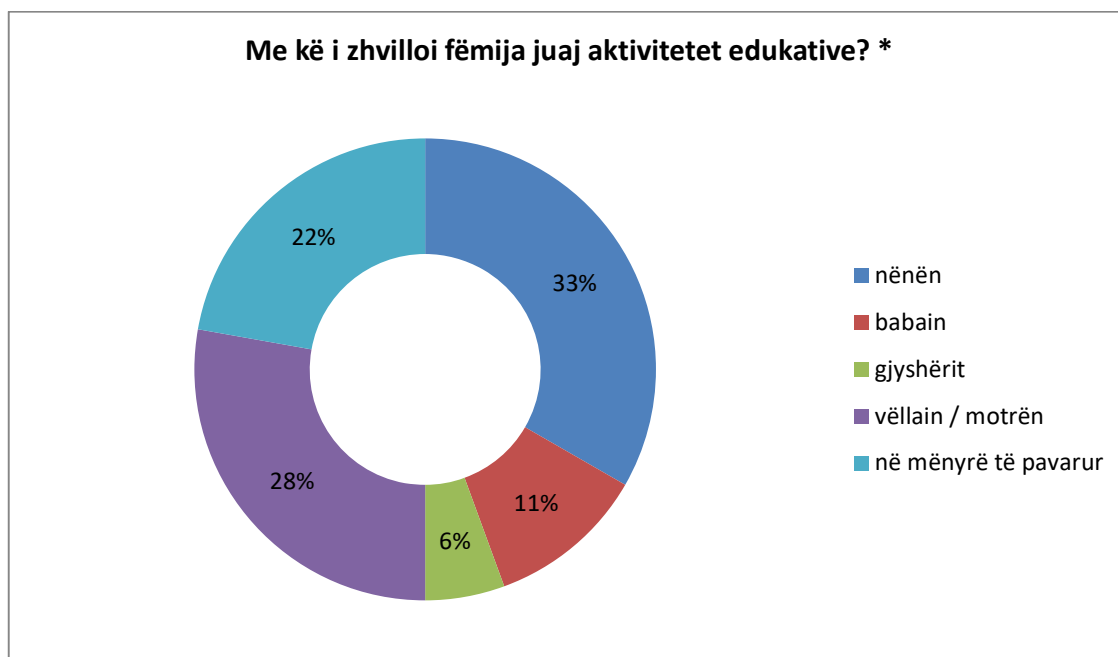
Grafiku nr. 22

Pothuajse të gjithë fëmijëve u mungojnë shokët dhe shkolla, ndërsa një përqindje e vogël kanë ndjerë mungesën e arsimtarëve.

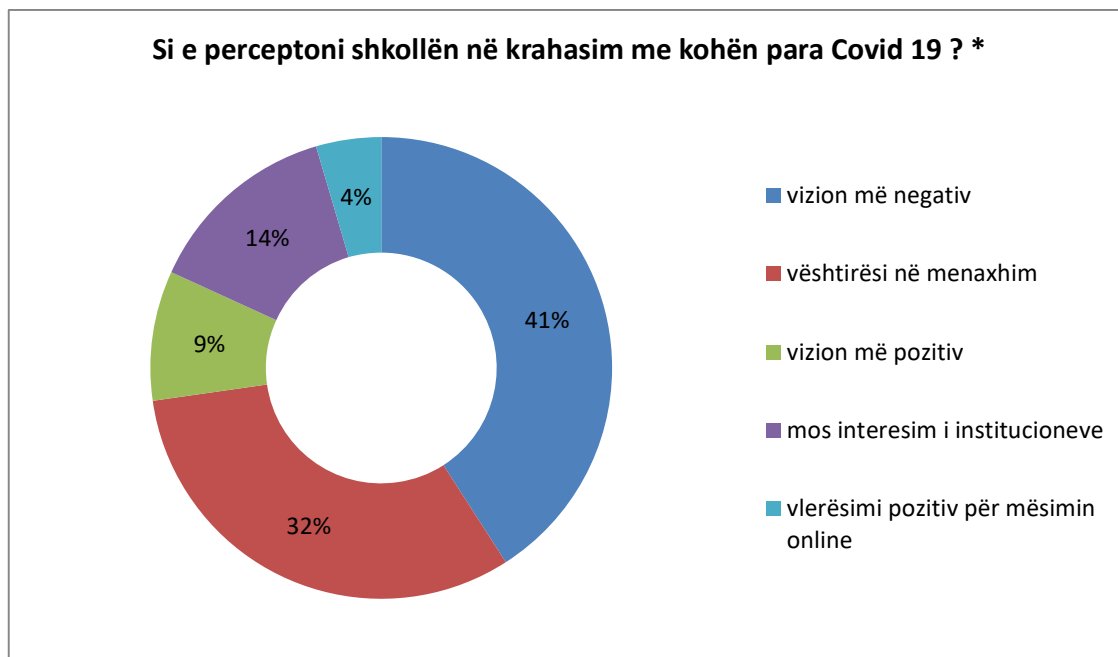
Grafiku nr. 23

Sa i përket mësimi online, për fat të keq një numër i anketuarve është përgjigjur se nuk kanë njohuri se sa orë gjatë javës kanë mbajtur fëmijët e tyre. Kurse pjesa tjetër thotë mesatarisht mbi 20 orë ose 3-5 orë në javë.

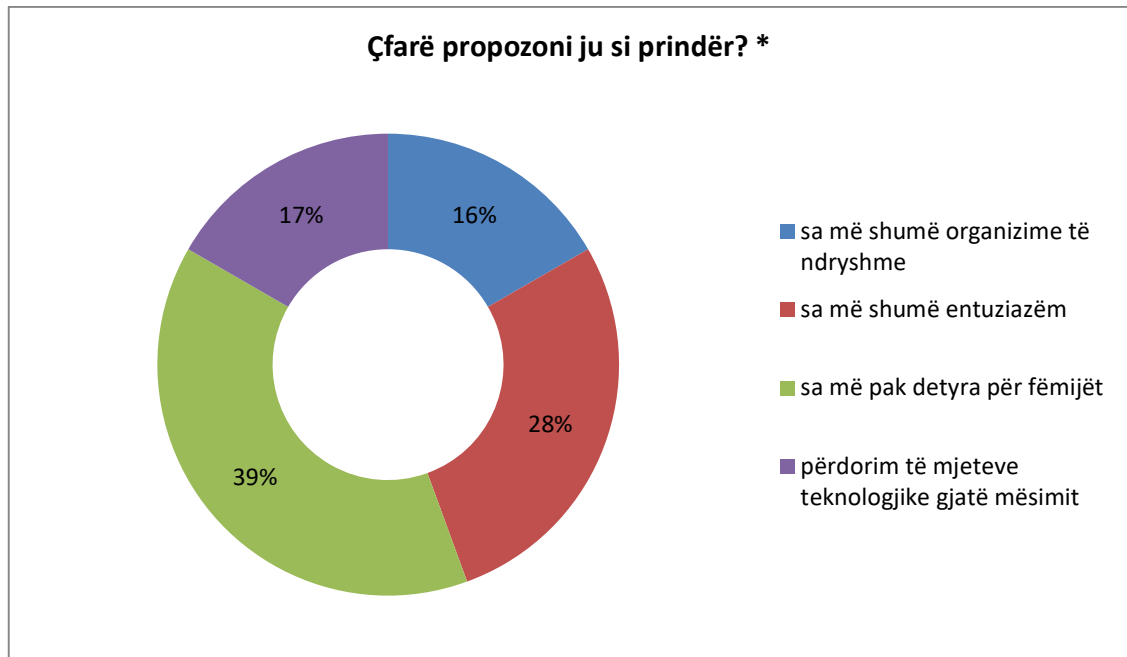
Grafiku nr. 24

Detyrate shtëpisë janë menaxhuar kryesisht përmes mjeteve teknologjike. Në aktivitetet edukative fëmijët janë ndihmuar kryesisht nga nënat apo motrat dhe vëllezërit por kanë punuar edhe në mënyrë të pavarur.

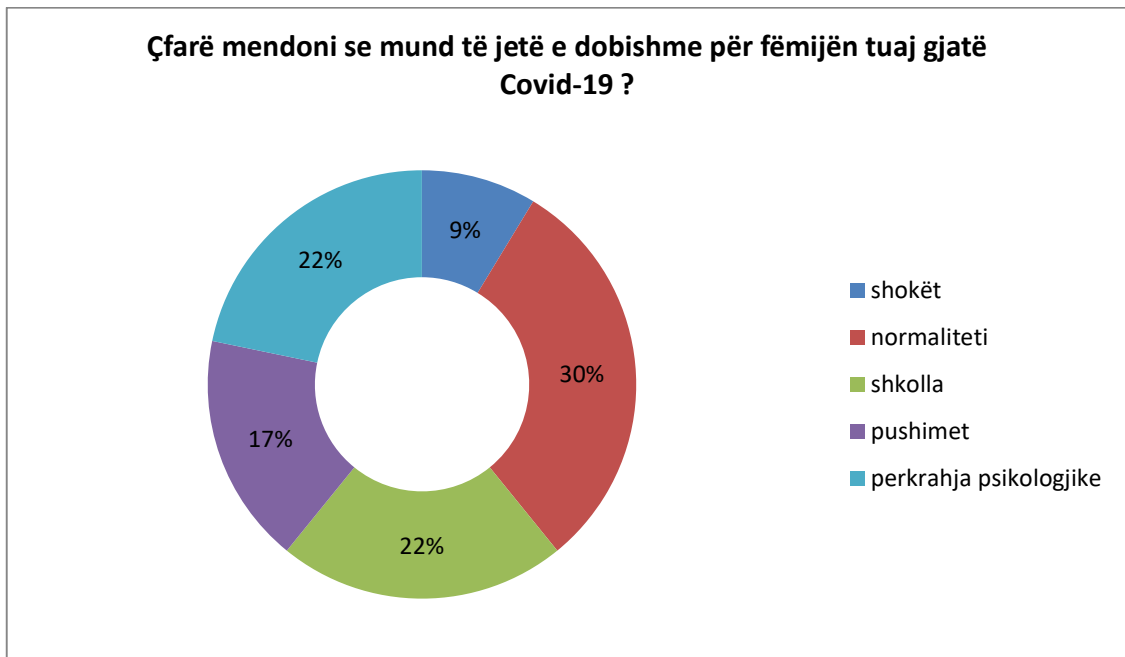
Grafiku nr. 25

Shumica e prindërve të anketuar raportojnë se nuk kanë pasur kontakte me arsimtarët. Poashtu ata thonë se në përceptimin e shkollës vërejnë vështirësi në menaxhim, ky shkak që sjellin prindërit, ndoshta ndikon tek ata për të pasur një pikëpamje më negative për shkollën gjatë pandemisë, por ka edhe nga ata që kanë vizion pozitiv.

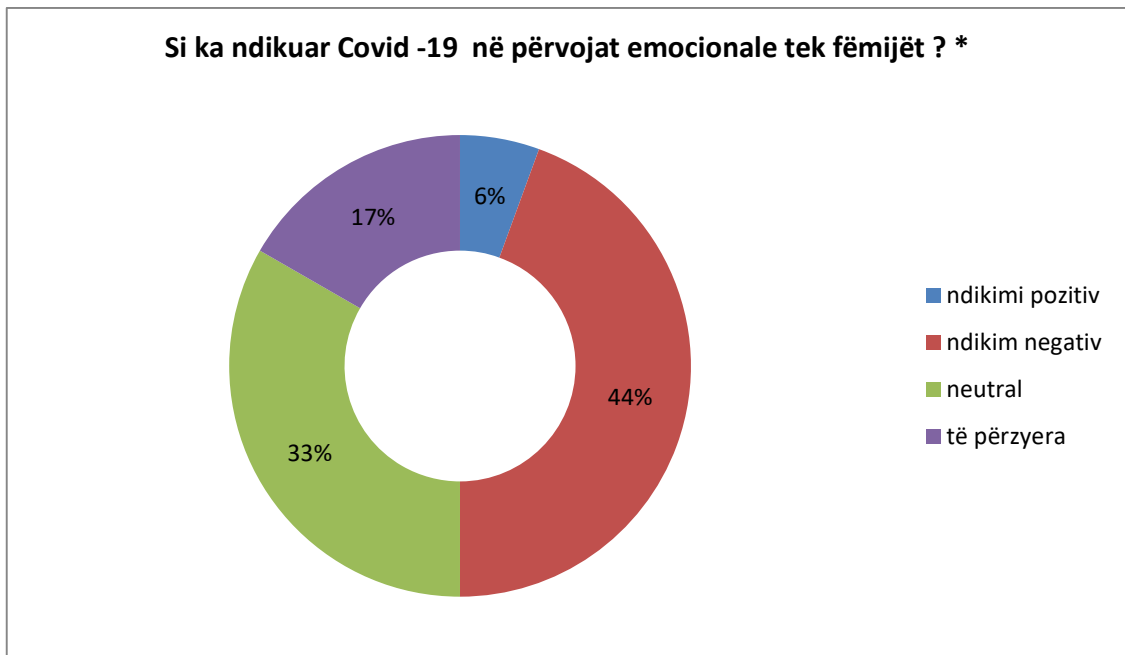
Grafiku nr. 26

Më shumë se gjysma e prindërve rekomandojnë organizim dhe menaxhim më të mirë të mësimdhënies, poashtu ata rekomandojnë edhe më shumë entuziazëm. Një pjesë madhe e prindërve rekomandojnë sa më pak detyra për fëmijët.

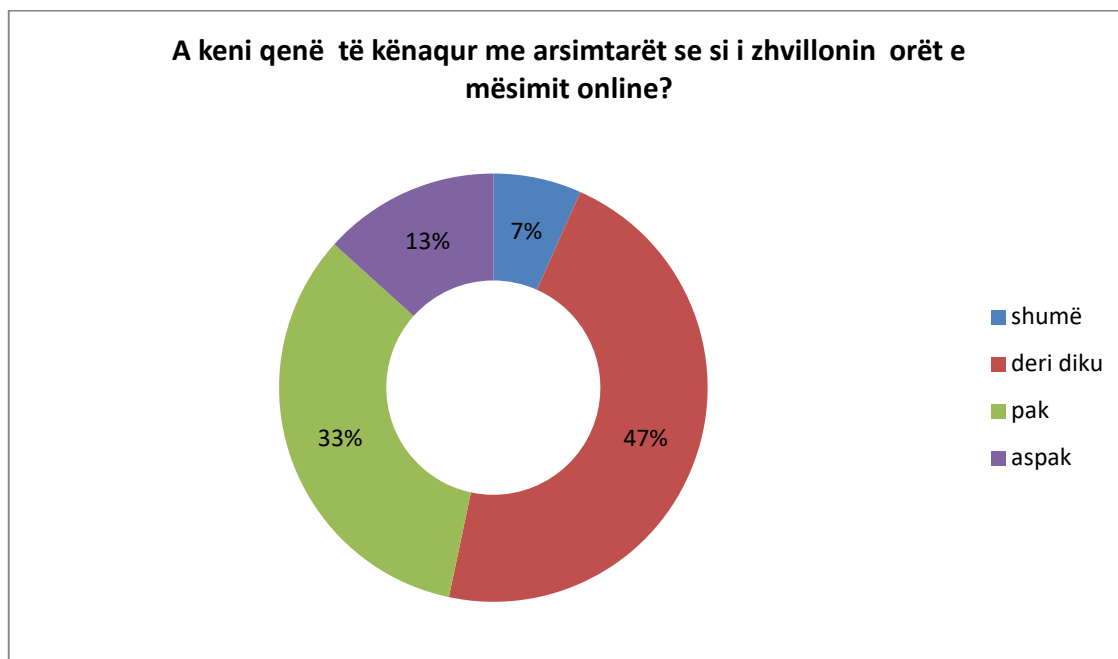
Grafiku nr. 27

Për sa i përket shëndetit psiko-fizik të fëmijëve, gjysma e të anketuarve janë përgjigjur se fëmijët kanë nevojë për përkrahje psikologjike. Mbi 30% e prindërve raportojnë se për fëmijët e tyre do të ishte më e dobishme shkolla.

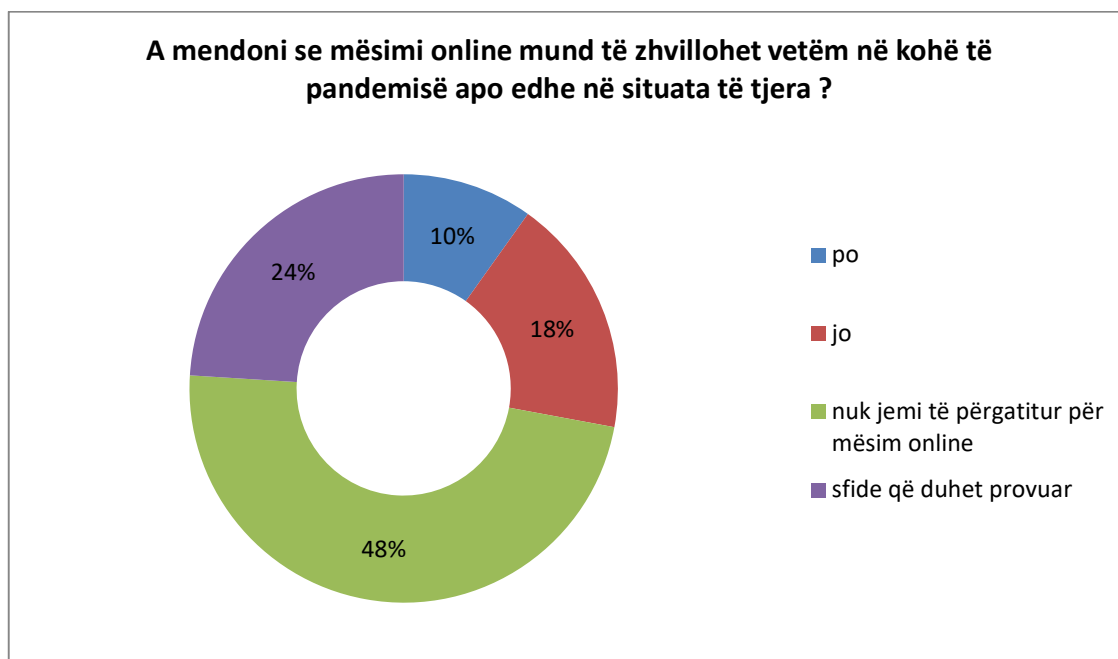
Grafiku nr. 28

Prindërit thonë se kanë përjetuar emocione kryesisht negative gjatë periudhës së pandemisë. Një pjesë e tyre thotë se kanë pasur emocione të përzyera.

Grafiku nr. 29

Për fat të keq, prindërit kanë shprehur pakënaqësi ndaj arsimtarëve se si i zhvillojnë orët mësimore. Ato thonë se shpesh herë arsimtarët i kanë obliguar fëmijët të lexojnë dhe nuk kanë shpjeguar asgjë gjatë orës online.

Grafiku nr. 30

Në përgjigjet e tyre shumica e prindërve nuk mendojnë se mund të funksionojë mësimi vetëm online, pa prezencë. Një pakicë e vogël thonë se mësimi vetëm online, pra pa prezencë, është një sfidë që duhet provuar.

4.5 Rezultatet e përgjithshme të intervistës me drejtorët e shkollave

4.5.1 SHFK “ Penestia” – Dibër

Shkolla fillore “ Penestia,, numëron gjithsej 927 nxënës, nga të cilët 661 nxënës ndjekin mësimin në gjuhën shqipe dhe 113 në gjuhën maqedonase, ndërsa sa i përket mësimdhënësve në këtë shkollë punojnë rreth 100 mësimdhënës. Mësimi në këtë shkollë zhvillohet në dy gjuhë dhe në dy ndryshe. Sa i përket mësimi online në kohën e Covid-19 , rreth kësaj periudhe kemi marrë informacione nga drejtuesi i këtij institucioni drejtor A. M . të cilit iu drejtua me disa pyetje.

1. Si u realizua mësimi online në shkollën tuaj?

- Pas vendimit të Qeverisë për mbylljen e shkollave menjëherë filluam përgatitjet e mësimeve dhe nxënësve për realizimin e mësimit online. Në Mars të vitit 2020 shkollat u mbyllën plotësisht dhe mësimi zhvillohej nëpërmjet pajisjeve të ndryshme elektronike. Ndërsa me fillimin e vitit shkollor 2020/ 2021 me vendim të Qeverisë dhe MASH, nxënësit nga klasa e I deri tek klasa e III do të ndjekin mësimin e rregullt, duke respektuar rregullat e Covid – 19, ndërsa nga klasa e IV deri tek klasa e IX do të zhvillojnë mësimin online.

2. Sa ishin të përgatitur nxënësit dhe mësuesit për realizimin e mësimit online?

- Mësimi online ishte një proces i panjohur si për nxënësit ashtu edhe për mësuesit. Si fillim mësuesit filluan të komunikojnë me nxënësit nëpërmjet aplikacioneve të ndryshme që i njihnin, ndërsa më vonë filluan të mbajnë mësimin nëpërmjet aplikacionit Zoom ku nxënësit kyçeshin me pajisjet që posedonin. Ministria e Arsimit dhe Shkencës më vonë solli vendimin për pajisjen e nxënësve që kishin nevojë me Tablet dhe qasje më të mirë në rrjet, sidomos në zonat rurale.

3. Sa jeni të kënaqur me realizimin e këtij procesi, mësimin Online?

- Mësimi online ishte një sfidë e vërtetë për Ne, meqenëse me një bashkëpunim nxënës- mësues – prind, arritëm që ta tejkalojmë edhe këtë situatë. Në bashkëpunim edhe me MASH, mësuesit filluan mësimin online nëpërmjet platformës Microsoft Teams ku pas disa trajnimeve gjendja filloi të normalizohet. Gjithashtu nga ana e MASH, nxënësit e shkollës fillore kishin mundësinë të ndjekin mësimin nëpërmjet E- klasa që ishte një platforme që pati edhe sukses për këtë periudhë.

4. Sa ka qenë i pranishëm bashkëpunimi me prindët gjatë mësimit online?

- Mësimi online ishte gjithashtu një sfidë edhe për prindët të cilët mbështetnin fëmijët e tyre në mësim në kushtet e shtëpisë duke lehtësuar marrjen e informacionit nga mësuesit. Bashkëpunimi me to ka qenë i pranishëm në çdo moment edhe pse aspak nuk ka qenë e lehtë, sepse është dashur të merrem me fëmijët e tyre duke

i përkrahur dhe duke iu ofruar kushte të duhura teknologjike si dhe hapësirën e nevojshme në shtëpi, në mënyrë që ata mos ta pengonin njëri-tjetrin.”

4.5.2 SHFK “ Said Najdeni ” – Diber

Shkolla fillore “Said Najdeni,, numëron gjithsej 455 të cilët nxënës ndjekin mësimin në gjuhën shqipe nga klasa e pare deri në klasën e nëntë, në këtë shkollë punojnë rreth 60 mësimdhënës. Sa i përket mësimi online në kohën e Covid-19 , rreth kësaj periudhe kemi marrë informacione nga drejtuesi i këtij institucioni, drejtor AM . të cilit iu drejtuam me disa pyetje.

1. Si u realizua mësimi online në shkollën tuaj?

- Pas vendimit të Qeverisë për mbylljen e shkollave menjëherë filluam përgatitjet e mësimdhënësve dhe nxënësve për realizimin e mësimi online. Në Mars të vitit 2020 shkollat u mbyllën plotësisht dhe mësimi zhvillohej nëpërmjet paisjeve të ndryshme elektronike. Ndërsa me fillimin e vitit shkollor 2020/ 2021 me vendim të Qeverise dhe MASH, nxënësit nga klasa e I deri tek klasa e III do të ndjekin mësimin e rregullt,duke respektuar rregullat e Covid – 19, ndërsa nga klasa e IV deri tek klasa e IX do të zhvillojnë mësimin online.

2. Sa ishin të përgatitur nxënësit dhe mësimdhënësit për realizimin e mësimi online?

- Mësimi online ishte një proces i panjohur si për nxënësit ashtu edhe për mësimdhënësit. Si fillim mësimdhënësit filluan të komunikojnë me nxënësit nëpërmjet aplikacioneve të ndryshme që i njihnin, ndërsa më vonë filluan të mbajnë mësimin nëpërmjet aplikacionit Zoom ku nxënësit kyçeshin me pajisjet që posedonin. Ministria e Arsimit dhe Shkencës më vonë solli vendimin për pajisjen e nxënësve që kishin nevojë me Tablet dhe qasje më të mirë në rrjet, sidomos në zonat rurale.

3. Sa jeni të kënaqur me realizimin e këtij procesi, mësimin Online?

- Mësimi online ishte një sfidë e vërtetë për Ne, meqenëse me një bashkëpunim nxënës- mësimehënës – prind, arritëm që ta tejkalojmë edhe këtë situatë. Në bashkëpunim edhe me MASH, mësimehënësit filluan mësimin online nëpërmjet platformës Microsoft Teams ku pas disa trajnimeve gjendja filloi të normalizohet. Gjithashtu nga ana e MASH, nxënësit e shkollës fillore kishin mundësinë të ndjekin mësimin nëpërmjet E- klase që ishte një platforme që pati edhe sukses për këtë periudhë.

4.5.3 SHMK “ 28 Nëntori” – Dibër

Shkolla e mesme komunale “28 Nëntori ,, numeron gjithsej 576 nxënës nga të cilët 362 nxënës ndjekin mësimin në gjuhën shqipe dhe 214 në gjuhën maqedonase, ndërsa sa i përket mësimehënësve në këtë shkollë punojnë rreth 100 mësimehënës. Mësimi në këtë shkollë, zhvillohet në dy gjuhë dhe në dy ndryme. Sa i përket mësimin online në kohën e Covid-19 , rreth kësaj periudhe kemi marrë informacione nga drejtuesi i këtij institucioni, drejtor R. I . të cilit iu drejtuam me disa pyetje.

1. Si u realizua mësimi online në shkollën tuaj?

- Pas vendimit të Qeverisë për mbylljen e shkollave menjëherë filluam përgatitjet e mësimehënësve dhe nxënësve për realizimin e mësimin online. Në Mars të vitit 2020 shkollat u mbyllën plotësisht dhe mësimi zhvillohej nëpërmjet pajisjeve të ndryshme elektronike. Sa u përket obligimeve të tjera shkollore siç janë , mbajtja e provimeve për nxënësit e çrregullt apo të rregullt, mbajtja e provimeve të Maturës shtetërore ose mbrojtja e Temave projektuese për vitet e IV, të gjitha këto obligime janë realizuar online nga ana e mësimehënësve. Në vitin shkollos 2020/2021 ne si shkollë kemi bërë kërkesë që mësimi të fillojë me prezence fizike pasi objekti është i ri dhe kemi patur kushte duke respektuar protokolet e Pendemisë, mirpo meqë sipas numri i të infektuarve në nivel qendror ishte mbi normalen kjo kërkesë nuk u pranua.

2. Sa ishin të përgatitur nxënësit dhe mësimehënësit për realizimin e mësimin online?

- Mësimi online ishte një proces i panjohur si për nxënësit ashtu edhe për mësime dhënësit. Si fillim mësime dhënësit filluan të komunikojnë me nxënësit nëpërmjet aplikacioneve të ndryshme që i njihnin, ndërsa më vonë filluan të mbajnë mësimin nëpërmjet aplikacionit Zoom ku nxënësit kyçeshin me pajisjet që posedonin. Ministria e Arsimit dhe Shkencës më vonë solli vendimin për pajisjen e nxënësve që kishin nevojë me Tablet dhe qasje më të mirë në rrjet, sidomos në zonat rurale.

3. Sa jeni të kënaqur me realizimin e këtij procesi, mësimin Online?

- Mësimi online ishte një sfidë e vërtetë për Ne, meqenëse me një bashkëpunim nxënës- mësime dhënësit – prind, arritëm që ta tejkalojmë edhe këtë situatë. Në bashkëpunim edhe me MASH, mësime dhënësit filluan mësimin online nëpërmjet platformës Microsoft Teams ku pas disa trajnimeve gjendja filloi të normalizohet. Gjithashtu nga ana e MASH, nxënësit e shkollës fillore kishin mundësinë të ndjekin mësimin nëpërmjet E- klase që ishte një platforme që pati edhe sukses për këtë periudhë.

KAPITULLI V

5.1 Përfundime dhe rekomandime

5.1.1 Përfundime

Ky punim, para së gjithash, arrin të nxjerr në pah ndikimin e 'COVID-19', në mirëqenien e nxënësve dhe qëndrimet rreth mësimin në distancë (online), pas mbylljes së shkollave.

Mësimi në distancë edhe pse krijoi një ndryshim të madh në çështjen e mësimnxënies dhe mësimdhënies, rezultoi se në shkollat **“Penestia”, “Sait Najdeni” dhe “28 Nëntori”, në Dibër**, u realizua me sukses, duke marrë parasysh angazhimin dhe përkushtimin maksimal të trekëndëshit nxënës –mësimdhënës- prind.

Është vërtetuar se mësimi në distancë u krijoi mundësi edukative, duke i lejuar nxënësit të mësojnë në mjedise më të përshtatshme dhe në kohën kur ata janë të lirë.

Edhe pse të nxënit në distancë u ka mundësuar nxënëve që të zgjatet koha e edukimit të tyre, megjithatë janë vërejtur edhe mangësi në procesin e të nxënit, duke prekur në mënyrë përpjestimore, grupet më të rrezikuara të nxënësve me rezultate më të dobëta në mësim.

Edhe pse u raportua se mbyllja e shkollës është masë e efektshme kundër përhapjes së pandemisë, siç ishte 'COVID-19', hulumtimi tregon se kjo ka ndikuar në mirëqenien e fëmijëve, duke ua ulur nivelin e produktivitetit, ndërsa prindërve duke ua kufizuar mundësitë për të punuar. Në këtë rast, ata ishin të detyruar që të kënë rolin kryesor në kujdesin dhe edukimin e fëmijëve. Gjithashtu, prindërit kanë qenë të angazhuar në ofrimin e kushteve për fëmijët e tyre, si teknologjike, por edhe të hapsirës së nevojshme në shtëpi, me qëllim që ata të mos pengonin njëri-tjetrin.

Studimi, gjithashtu tregon se edhe kushtet për të ndjekur mësimin në distancë kanë qenë të kufizuara, varësisht nga gjendja materiale ose vendbanimi ku jetonin nxënësit apo mësimdhënësit, sidomos kur bëhet fjalë për pjesët rurale, ku ishte e vështirë qasja në rrjet (mungesa e internetit).

Studimi konfirmon edhe pohimet e prindërve për gjendjen e ndryshuar emocionale të fëmijëve të tyre dhe gjendjen shëndetësore, mbase të përkeqësuar nga qëndrimi me orëv të tëra para pajisjeve teknologjike të tyre.

5.1.2 Rekomandime

Bazuar në analizën e kryer nga përvojat krahasuese dhe nga përgjigjet e marra nga kuadri arsimor i përfshirë në këtë proces, si dhe nga pikëpamjet dhe mendimet e të anketuarve në lidhje me sfidat e procesit të quajtur “mësimi në distancë, si hapa të mëtutjeshëm në drejtim të përmirësimit të procesit mësimor në distancë”, apo ‘online’, në kushte pandemie, do të ishte mirë që të merret parasysh:

Parakushtet teknike për mësimin në distancë

Është e nevojshme të krijohet një platformë të vetme mësimore në internet që do të përdoret nga të gjitha shkollat.

Nevojitet krijimi i një baze të gjërë të dhënash të burimeve elektronike, duke siguruar qasje në një larmi materialesh elektronike që mësuesit mund të përdorin në varësi të planeve dhe programeve të tyre specifike të punës.

Arsimi digjital

Gjatë tërë procesit arsimor nxënësit duhet të pajisen me aftësitë e duhura për TIK.

Mësuesit duhet urgjentisht të trajnohen në përdorimin e teknologjive të reja në procesin arsimor. Të përkrahen nga mësuesit nxënësit me rezultate më të dobëta përmes një qasjeje më të personalizuar (që të mos vihet në situata që këta nxënës ta braktisin fare shkollën).

Mënyra e zhvillimit të mëimit në distancë

Prindërit e fëmijëve të përfshirë në arsimin fillor të njihen me procesin e përgjithshëm dhe të përfshihen aktivisht në të. Kjo është e rëndësishme sepse fëmijët deri në moshën nëntë vjeç, janë të pafuqishëm pa ndihmën e prindërve të tyre dhe duhet të kenë mbështetje.

Programet mësimore

Duhet domosdoshmërisht të modernizohet përmbajtja mësimore, përkatësisht theksi duhet të vihet në zhvillimin e aftësive digjitale të nxënësit, të zbatueshme në secilën lëndë.

Të përshtaten programe mësimore, pra të krijohen programe të adaptueshme për mësimin në distancë.

Gjatë mëimit në distancë, gjatësia e orës duhet të përshtatet me lëndën dhe moshën e nxënësve.

Badhkërënditja e aktiviteteve

Duke u nisur nga e dhëna se procesi arsimor në Republikën e Maqedonisë së Veriut është jashtëzakonisht i centralizuar, në një situatë krize është e nevojshme të forcohet roli bashkërëndues i Ministrisë së Arsimit dhe Shkencës dhe Byrosë së arsimit dhe njësive të vetëqeverisjes locale. Këto të fundit, duhet të përfshihen drejtpërdrejt në këtë proces.

Të ndiqen shembujt e mire të vendeve (të tilla ka patur edhe në Ballkanin Perëndimor), që kanë qenë më të përgatitura në zhvillimin e mësimi në distance, si me kuadro poashtu edhe me kapacitete teknologjike.

Bibliografia

1. Bogdanović, Z., Barać, D., Jovanić, B., Popović, S., Radenković, B. (2014) Evaluation of mobile assessment in a learning management system British Journal of Educational Technology, Vol. 45, No.2, str. 231-244. <https://doi.org/10.1111/bjet.12015>
2. European Commission. (2014). Digital Agenda for Europe - Rebooting Europe's economy. In European Commission. <https://doi.org/10.2775/70618>
3. Hoic-Bozic, N., Mornar, V., Boticki, I. (2008) A blended learning approach to course design and implementation, IEEE Transactions on Education, Vol. 52, No. 1, str. 19–30.
4. Petrović, L., Jezdović, I., Stojanović, D., Bogdanović, Z., DespotovićZrakić, M. (2017). Development of an educational game based on IoT. . International Journal of Electrical Engineering and Computing, Vol. 1, No.1, str. 36–45.
5. Anxhela, R. (2020). Mësimi online", sfida e përbashkët nxënës-prindër-mësues. Faktaje.al, 20-10-11.
6. Çfarë është mesimi online – wordpress.com, stojanadiploma,September 22,2020
7. Ahmed, R. (2020). Global Campaign For COVID 19. Retrieved from <https://www.youtube.com/watch?v=BOEYGqbmnoQ>
8. Delaney, M., Delaney, M., & Cdw. (2011, November 01). Training Teachers to Integrate Technology. Retrieved from <https://edtechmagazine.com/k12/article/2011/11/training-teachers-integrate-technology>
9. Dighe, A. 2000. "Diversity in Education in an Era of Globalization." in Learning Societies: A Reflective and Generative Framework.
10. Edited by M. Jain. Udaipur,Shikshantar: The People's Institute for Rethinking Education and Development. Retrieved from
11. <http://www.learndev.org/dl/VS3-00q-Diversity.PDF>

12. Kaplan, D.E. (2017). Creative Technology in the Curriculum in Online Teacher Training. Creative Education 8(8).
13. Retrieved from <http://www.scirp.org/journal/PaperInformation.aspx?PaperID=77518>
14. Pasholli, A. (2020). Wakelet Student Ambassador Program.
15. Retrieved from https://wakelet.com/wake/MPNpcvtyHIDzXHoB_GenO?utm_campaign=browserextension&utm_medium=chrome&utm_source=opencollection
16. Poncio, T. (2020). The Wakelet Student Ambassador Program. Retrieved from <https://docs.google.com/document/d/1jKa0xFPjfgeK9vi1x8sZ3ly9oA-ly902Ow9vfQq6OOQo/edit>
17. <http://mon.gov.mk/stored/document/zakon-za-sredno-obrazovanie-precisten.pdf>;
18. Ligji për arsimin e lartë, (Gazeta Zyrtare Nr. 82/2018), në dispozicion në: http://www.mon.gov.mk/images/documents/zakoni/ZAKON_VISOKOTO_OBRAZOVANIE-final.pdf
19. Ligji për mësuesit dhe bashkëpunëtorët profesionalë në shkollat fillore dhe të mesme, (Gazeta Zyrtare Nr. 161/2019), në dispozicion në:
20. http://www.mon.gov.mk/images/Zakon_za_nastavnicite_i_str.sorab._161-2019.pdf
21. departamenti I arsimit ne SHBA (2017) Riimazhimi I rolit te edukimit teknologjikë – perditësimi I planit kombetar te teknologjise arsimore 2017
22. Branko, P. - <https://respublica.edu.mk/blog-sq/arsimi-alb/nxenes-te-rangut-te-dyte-mesimi-online-me-pasoja-offline/?lang=sq>
23. Anxhela, R. <https://faktoje.al/mesimi-online-sfida-e-perbashket-nxenes-prindermesues/>
24. Lumturije, H. <https://mediafokus.info/sfidat-dhe-perparesite-e-mesimit-online/>

25. Natalija, Sh., Mësimi në distance në Republikën e Maqedonisë ,
sfidat dhe hapat e ardhshme
26. https://cup.org.mk/publication/955_Analysis%20distance%20education%20ALB.pdf
27. Luljeta, G. <https://sites.google.com/site/luljetaguce92/home/edukimi-ne-distance>
28. Patrizia D, Xh, - Përfaqësuesja e UNICEF. “
29. <https://top-channel.tv/2021/03/03/njihuni-me-rreziket-qe-ju-kanosen-nga-qendrimi-ulur-gjithe-diten/>
30. Sara, Rh. <https://sq.warbletoncouncil.org/cuestionario-3997>
31. <http://iph.mk/>
32. <https://faktoje.al/mesimi-online-sfida-e-perbashket-nxenes-prinder-mesues>
33. <https://radiokfor.com/1/mesimi-online-sfide-edhe-per-prinderit/>
34. <https://telegrami.mk/mesimi-online-gjimnazistet-e-dibres-ne-proteste/>
35. Ligji për arsimin fillor (Gazeta Zyrtare Nr. 161/2019),<http://www.mon.gov.mk/images/>”
36. Ligji për mësuesit dhe bashkëpunëtorët profesionalë në shkollat fillore dhe të mesme, (Gazeta Zyrtare”
37. Nr.161/2019),nëdispozicionnë:http://www.mon.gov.mk/images/Zakon_z_a_nastavnicite_i_strsorab._161-2019.pdf”
38. Imazhi i rolit të teknologjisë në Arsim dhe Përditësimi i planit kombëtar të teknologjisë arsimore 2017 (departamenti amerikan i arsimit fq. 60)
39. Lubis, R., Dewi, R., Sihotang, D. O., & Siburian, P. (2020). Urgency of Internal Quality Guarantee System to Improve Higher Education Quality. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research, volume 488*, 256–260.
40. Wordpress.com. (2023, 09. 18). *Çfarë është mësimi Online?* Retrieved from <https://mesimionlinecovid19.wordpress.com/2020/09/21/cfare-eshte-mesimi-online/>:
<https://mesimionlinecovid19.wordpress.com/2020/09/21/cfare-eshte-mesimi-onli/>

Shtojca

Tema : “Menaxhimi i arsimit fillor dhe të mesëm gjatë pandemisë ‘ Covid – 19’ në Dibrës”

Qëllimi kryesor i këtij pyetësi është që të fitoj të dhena nga nxënësit se sa ndikojnë udhëheqësit e tyre në rezultatet që ata marrin, gjithashtu të zbulojë se a ndikojnë prindërit në rezultatet e fituara nga vetë nxënësit. Këta pyetësorë janë projektuar për nxënësit, mësime të shkollave fillore dhe të mesme në qytetin e Dibrës të cilat janë : SHFK “Penestia”, SHMK “28 Nëntori” dhe SHFK „ Said Najdeni”

Pyetësi për mësime të mesme

1. Si e vlerësoni mësimin online?
 1. Shumë mirë
 2. Mirë
 3. As mirë, as keq
 4. Keq
 5. Shumë keq
2. Sa keni qenë të kënaqur me nxënësit gjatë mësimit online?
 1. Shumë
 2. Deri diku
 3. Pak
 4. Aspak
3. A keni vërejtur gjatë pandemisë simptome psiko- fizike?
 1. Dhimbje koke
 2. Dhimbje të barkut
 3. Pagjumësi
 4. Vështirësi për t,u zgjuar
 5. Dhimbje të muskujve
 6. Tjera
4. A ju preokupon Covid – 19 se çka do të ndodhë në të ardhmen ?

1. Shumë
 2. Mjaft
 3. Pak
 4. Aspak
5. Si ka ndikuar Covid – 19 në përvojat emocionale ?
1. i/e lumtur
 2. i/e kënaqur
 3. i/e mbushur me energji
 4. i/e trishtuar
 5. ii/e nervozuar
 6. nuk ka ndikuar në përvojat emocionale
6. A ju është lehtësuar puna gjatë pandemisë apo keni qenë më të ngarkuar?
1. Shumë i ngarkuar
 2. Mjaft i ngarkuar
 3. Pak i ngarkuar
 4. Shumë i ngarkuar
 5. Nuk ka ndryshuar
7. Cilat janë vështirësitë q keni hasur në marrëdhënie me nxënësit?
1. Vlerësimi
 2. Vështirësi me përqënfrimin e nxënësve
 3. Probleme teknike
8. Sa janë të përgatitur arsimtarët për mësimin online?
1. Janë të përgatitur
 2. Deri diku
 3. Shumë pak
 4. Nuk janë të përgatitur
9. Sa kni arritur të jepni kontributin e juaj si mësimdhënës?
1. Shumë

2. Jam i/e kënaqur
3. Kam qenë i/e limituar
4. Nuk kam mundur të jap atë që kam dashur

10. A mendoni se mësimi mund të zhvillohet vetëm online pas pandemisë?

1. Po
2. Jo
3. Nuk jemi të përgatitur
4. Sfidë që duhet provuar

Pyetesor per nxenesit

1. Si e vlerësoni mësimin online?

1. Shumë mirë
2. Mirë
3. As mirë as keq
4. Keq
5. Shumë keq

2. Cilat ishin vështirësitë që kani hasur gjatë përdorimit të mjeteve teknologjike?

1. Nuk kam pasur njohuri për ta përdorur mirë
2. Kam hasur problem me internetin
3. Kemi pasur vetëm një kompjuter me vëllezërit dhe motrat për

mësim

3. A jeni të kënaqur me mësimdhënësit se si i zhvillonin orët e mësimin online?

1. Shumë
2. Deri diku
3. Pak
4. Aspak

4. Çfarë ju mungonte më shumë nga shkolla?

1. Shokët / mësimdhënësit

2. Mësimi në klasë
3. Shëtitjet me klasën
4. Përsëritjet
5. Aktivitetet sportive
5. Sa orë në ditë keni përdorur telefonin gjatë pandemisë?
 1. 0-1 orë
 2. 1-2 orë
 3. 2-3 orë
 4. 3-4 orë
 5. Mbi 5 orë
6. A keni vërejtur gjatë pandemisë simptome psiko-fizike?
 1. Dhimbje koke
 2. Dhimbje të barkut
 3. Pagjumësi
 4. Vështirësi për t'u zgjuar
 5. Dhimbje të muskujve
- 7.-A ju preokuponte Covid 19 se çka do të ndodhë në të ardhmen?
 1. Shumë
 2. Mjaft
 3. Pak
 4. Aspak
- 8.Si ka ndikuar Covid 19 në përvojat emocionale?
 1. i/e lumtur
 2. i/e kënaqur
 3. i /e mbushur me energji
 4. i/e nervozuar
9. Si ishin raportet ma familjarët?
 1. U ndjeva i dëgjuar nga njerëzit me të cilët jetoj

2. Kam pasur disa grindje me njerëzit që jetoj
3. Kisha hapësirë të mjaftueshme për të ndjekur aktivitetin mësimor

10. A dëshironi të vazhdoni me mësimin online?

1. Po, sepse ndjehem më mirë në shtëpi
2. Po, Sepse në shkollë ndjehem më mirë
3. Jo, sepse më mungojnë shokët

Pyetësor për prindër

1. Cilat kanë qenë aktivitetet e fëmijëve gjatë pandemisë në kohën e lirë?
 1. Aktivitete në hapësirë
 2. Filma vizatimorë
 3. Smartfone
 4. Video lojra
 5. Sport
 6. Aktivitete kreative
 7. Detyra
2. Kush ju ka munguar më shumë fëmijëve?
 1. Shkolla
 2. Mësimdhënësit
 3. Shokët
3. Sa orë mësimore kanë mbajtur fëmijët e juaj gjatë javës online?
 1. 3-5 orë
 2. 6-10 orë
 3. 11-20 orë
 4. Më shumë se 20 orë
 5. Nuk kam njohuri
4. Me kë i zhvilloi fëmija e juaj aktivitetet edukative?
 1. Nënë

2. Babain
3. Gjyshërit
4. Vëllain / motrën
5. Në mënyrë të pavarur

5. Si e perceptoni shkollën në krahasim me kohën para Covid 19?

1. vizion më negativ
2. vështirësi në menaxhim
3. vizion pozitiv
4. mos interesim i institucioneve
5. vlerësim pozitiv për mësimin online

6. Çfarë propozoni ju si prindër?

1. Sa më shumë organizime të ndryshme
2. Sa më shumë entuziazëm
3. Sa më pak detyra për fëmijët
4. Përdorim të mjeteve teknologjike gjatë mëimit

7. Çfarë mendoni se do të jetë e dobishme për fëmijën tuaj gjatë Covid 19?

1. shokët
2. normaliteti
3. shkolla
4. pushimet
5. përkrahja psikologjike

8. Si ka ndikuar Covid 19 në përvojat emocionale tek fëmijët?

1. ndikimi pozitiv
2. ndikim negativ
3. neutral
4. të përzyera

9. A keni qenë të kënaqur me mësimdhënësit se si i zhvillonin orët e mëimit online?

1. shumë
2. deri diku

3. aspak

10. A mendoni se mësimi online mund të zhvillohet vetëm në kohë të pandemisë apo edhe në situata të tjera?

1. po
2. jo
3. nuk jemi të përgatitur për mësimin online
4. sfidë që duhet provuar

DEKLARATË E KONFIDENCIALITETIT

Kjo deklaratë i drejtohet të gjithë stafit të SHFK “Penestia” dhe punonjësve të përkohshëm, vullnetarëve, nxënësve dhe palëve të tjera të cilët kanë marrë pjesë në dhënien e të dhënave dhe plotësimin e anketimit anonim.

1. Me anë të kësaj deklarate unë, marr përsipër të mos përdor dhe të mos ua transmetoj personave të paautorizuar të dhëna personale apo informacione konfidenciale.

2. Unë e kam të qartë se përdorimi dhe zbulimi i të dhënave personale në lidhje me individët, trajtohet nga ligji nr.9987, data 10.03.2008 për “Mbrotjtjen e të Dhënave Personale”, i ndryshuar.

3. Unë nuk do të përdor ose përhap asnjë të dhënë personale që marr dijeni gjatë punës time për ndonjë qëllim që është në kundërshtim me qëllimet e kësaj pune.

4. Unë e kam të qartë se jam e detyruar të ruajë konfidencialitetin për të dhënat personale dhe t’i mbajë ato të sigurt, duke marrë të gjitha masat e përshtatëshme, në përputhje me pozicionin tim.

5. Marr përgjegjësi të plotë që, në qoftë se konstatohet se kam vepruar në kundërshtim me udhëzimet në lidhje me konfidencialitetin e të dhënave personale apo në rast të mosruajtjes së tyre, ndaj meje të merren masa të menjëhershme.

6. E kuptoj këtë veprim si një nevojë për të mbajtur standarte të larta profesionale në pozicionin tim.

Data,

Emër dhe mbiemër

Dashamire Spahiu

DEKLARATË E KONFIDENCIALITETIT

Kjo deklaratë i drejtohet të gjithë stafit të SHFK “Penestia” dhe punonjësve të përkohshëm, vullnetarëve, nxënësve dhe palëve të tjera të cilët kanë marrë pjesë në dhënien e të dhënave dhe plotësimin e anketimit anonim.

1. Me anë të kësaj deklarate unë, marr përsipër të mos përdor dhe të mos ua transmetoj personave të paautorizuar të dhëna personale apo informacione konfidenciale.

2. Unë e kam të qartë se përdorimi dhe zbulimi i të dhënave personale në lidhje me individët, trajtohet nga ligji nr.9987, data 10.03.2008 për “Mbrojtjen e të Dhënave Personale”, i ndryshuar.

3. Unë nuk do të përdor ose përhap asnjë të dhënë personale që marr dijeni gjatë punës time për ndonjë qëllim që është në kundërshtim me qëllimet e kësaj pune.

4. Unë e kam të qartë se jam e detyruar të ruajë konfidencialitetin për të dhënat personale dhe t’i mbajë ato të sigurt, duke marrë të gjitha masat e përshtatëshme, në përputhje me pozicionin tim.

5. Marr përgjegjësi të plotë që, në qoftë se konstatohet se kam vepruar në kundërshtim me udhëzimet në lidhje me konfidencialitetin e të dhënave personale apo në rast të mosruajtjes së tyre, ndaj meje të merren masa të menjëhershme.

6. E kuptoj këtë veprim si një nevojë për të mbajtur standarte të larta profesionale në pozicionin tim.

Data,

Emër dhe mbiemër

Dashamire Spahiu

DEKLARATË E KONFIDENCIALITETIT

Kjo deklaratë i drejtohet të gjithë stafit të SHFK “Penestia” dhe punonjësve të përkohshëm, vullnetarëve, nxënësve dhe palëve të tjera të cilët kanë marrë pjesë në dhënien e të dhënave dhe plotësimin e anketimit anonim.

1. Me anë të kësaj deklarate unë, marr përsipër të mos përdor dhe të mos ua transmetoj personave të paautorizuar të dhëna personale apo informacione konfidenciale.

2. Unë e kam të qartë se përdorimi dhe zbulimi i të dhënave personale në lidhje me individët, trajtohet nga ligji nr.9987, data 10.03.2008 për “Mbrojtjen e të Dhënave Personale”, i ndryshuar.

3. Unë nuk do të përdor ose përhap asnjë të dhënë personale që marr dijeni gjatë punës time për ndonjë qëllim që është në kundërshtim me qëllimet e kësaj pune.

4. Unë e kam të qartë se jam e detyruar të ruajë konfidencialitetin për të dhënat personale dhe t’i mbajë ato të sigurta, duke marrë të gjitha masat e përshtatëshme, në përputhje me pozicionin tim.

5. Marr përgjegjësi të plotë që, në qoftë se konstatohet se kam vepruar në kundërshtim me udhëzimet në lidhje me konfidencialitetin e të dhënave personale apo në rast të mosruajtjes së tyre, ndaj meje të merren masa të menjëhershme.

6. E kuptoj këtë veprim si një nevojë për të mbajtur standarte të larta profesionale në pozicionin tim.

Data,

Emër dhe mbiemër

Dashamire Spahiu

